

XII.

DIN ACTELE EXPUSE LA EXPOZIȚIA ISTORICĂ DIN IAȘI.

1. 14 Septembrie 6956 (1448). Petru-Vodă, pentru Marcu, căruia-i „dă unū sat anume Păncești la Obârșie — și una prisacă la gura Racovii, anume a Ferștiniî prisacă, dinū hotar[ulū] târgului Vasluiului, și locū de moară pe Racova..., pe hotar[ulū] târgului“.

Traducere resumată din 1804.

2. Hrălău, 4 Iulie 7030 (1522). Ștefan-Vodă, pentru Maxim starostea și fetele, Draghiță și Mărie și Marta, și rudele, Anușca, Văsiu, Cozma, Dodă, Lazor, Floare, Gherghina, Crăstina, Neagulū, Ilie, Trifoilă, Neagșa (нѣгша), Fântă-reanulū¹ fiul Staniî, Toader fiul lui Bobinū, Triponū, Luică, Ivanco, Onica, Dančulū, Oaneș, Sară, Cernă, Parasca, Cetină, Bura, Nastea.

Pergament. Pecete atârnată.

3. 7 Mart 7036 (1528). Petru-Vodă, pentru „Tațea flica lui Albul Farcovici și nepoata ei, Soflica, fata lui Ivanco Știrbeț, pentru Branestî, **вѣл кѣта** (= amîndouă *cuturile*, părțile). Pomenită soția (**кнѣгинѣ**) lui Coste posadnic, fata lui Păntecele (**пѣнтѣчѣла**), nepoata lui Iiaș Ceașnicul.

Pergament.

4. Pe un desemn german de pe la 1550 (originalul la München): Also reitten die Walachen und Muldauere so an des turckischen Kaisers Hoff seinn, neben den Turcken.

Originalul în „Kön. Kupferstich-Kabinet“.

5. Iași, 17 Maiū 7103 (1595). Ștefan-Vodă, pentru mănăstirea Moldovița, dindu-i două mori în tîrgul Baia, una la miazănoaptea (**сѣѣдѣ**) tîrgului, cealaltă la capul tîrgului,

¹ Fîntineanul, cu rotacism.

și cu poverne, și cu sladniță și cu patru poslușnici“, întârite și de Petru, de Iancul Voevod. Vor fi scutiți poslușnicii de cai de olac (конни за влук), de *podvoade*, de *joldure*, etc.

Slavon. Pecete mică, ruptă.

Cocoranul diac.

Resumat german în Wickenhauser, *Moldavitza*, Viena 1862, p. 95, No. 80. Întreg, cu deosebiri, în *Uricariul*, XXIII, pp. 35-6.

6. 6 Iulie 7110 (1602). „Adecă eū, Iurașco Dracea, staroste de Cernăuți (чернокскін)“, mărturisește că „Mariica, fata răposatului Pătreă Moșescul“, a vîndut ocina ei în satul Lenteștii lui Cracale (кракалкєк) starostelui și soției sale (съжитєлници) Elena, drept 25 de taleri bătuți (цєлних). Marturi: „Bahrinū vatagū, Bobricū vatagū, Filcea diiacū, Eremiia șoltuzū чернижскін и съ вѣ пѣргар“ (= de Cernăuți și cu 12 pîrgari).

Iscălește starostele.

Cu oarecare deosebiri, în *Uricariul*, XXIII, pp. 39-40.

7. „Vasilie Șoldanū, č-amū fostū Jitniciarū“, dă marturie pentru o vînzare de vie, „care iaste în țarinī la Vacota, care ne-aū fostū noao dreapti cumpărături de părintele mieū, de Șoldanū Vorniculū, de la fata lui Giodzu, dumisale Ducăi Vistiarnicului“, pe 220 „lei bătuți“. Marturi: Ionū Prăjăsculū Vorniculū celū Mare și Neculaiū Răcoviță Spătariulū celū Mare și Neculaiū Buhușū Medelnicerulū celū Mare și Toderașco Prăjăsculū č-aū fostū Clucearū“.

8. 30 Iulie 7136 (1628). Miron Barnovschi Moghila-Vodă, cu rugăciunile Sf. Gheorghe și binecuvîntarea lui Anastasie Mitropolitul, lui Athanasie episcop de Roman, lui Dionisie episcop de Rădăuți, lui Mitrofan, episcop de Huși. „Amū miluitū și amū închinatū o bisărică din tîrgulū Vasluiului, ci aceia biserică aū fostū schivirnisită și o aū făcutū pre ia mănăstire niște oameni din Vasluiū, anume Ciobanulū sănū Pănteī și Oniulū și Mihăilă, unde iaste hramulū Adormirii prē-sfintei Născătoareī de Dumnezeū, cu mori pe părăulū Vasluiului și cu grădinī la fântāna Răulei și cu locuri de prisăci în obârșie Burtii și la Timothei, cu poeni,—

acestia amă dată și amă închinată Domnie Mea la sfânta mănăstire Zugrafă, unde iaste hramul sfântului și slăvitului marelui mucenic și purtătorul de biruință Gheorghii, cari iaste în sfântul munte al Afthonului." Să pomenească familia lui „și pre cari Dumnezeu me-au dăruit fii ai Domnii Meale“.

Pecete mare. Iscălitura Borăleanului (uricariu). Original. Traducere din 23 Mart 7287 (1779).

9. Iași, 2 April 7138 (1630). Alexandru-Vodă, fiul lui Radul, pentru *стаа молеб монастир ут трѣх Екасию, еже ест храм стаа всеніа преносови Маріа, еж ест метох до стаа гора аѳонская, монастир глнмѣ Зсѣрака, гдѣ ест храм стго великомѣчнника и побѣдоносца Гевргіе* (= sfânta mănăstire din târgul Vasluiului, unde este hram sfânta Adormire a Pururea-Fecioarei Mariei, care este mitoc la Sf. Muntele Atos, la mănăstirea ce se zice Zugraful, unde este hram sfântul mucenic și purtător de biruință Gheorghe], o vie în fața (*къ протик*) târgului Vaslui (*Екасию*), cu *садове* și loc de cramă (*краме*), *и ж бивши праакаа гспдрска за вкола трѣх Екасию* [= care a fost dreaptă domnească, de ocolul târgului Vaslui].

Iscălitura Domnului. Pecete ruptă. Pătrașco (uricariu).

10. 22 August —. „Eă, Dinga fečorul i Șirbăneas[e], nipotul Trănoschi și a Băltiscului din satu din Băltești“, arată că a vindut ocină acolo, „deriptu 7 capre cu idzi și deriptu 7 stopi și deriptu 9 chite de cănep[ă] și deriptu 2 cămeși, denainte lui Toaderă Pitară și denaintia popei Simionă din Moscuțeani și dintri Sava păcurariă tijă, și dintri frate-său Ursa și dintri Bruștăg (*sic*) tijă, și dintri Drășană tijă, și dintri Ciută tijă, și dintri Vasilii Băltiscu, și dintri Toaderă Neagoe din Ploscuțeani, și dintri Știfană vătamană, și dintri Gligorii Curdășu de Bădești, și dintri Zavolă tijă, și dintri Ionă Cionsu tijă, și dintri Dumitrașco din Boșeani, și dintri Dămiiănă din Topliceană, și dintri Burcă din Ploscuțeană, și dintru totă poporulă din satu din Ploscuțeană, ca să-i hii lui ucină și fečuriloră săi și nepoșiloră săi și strenepoșiloră săi în veace“.

11. Cum aū vinitū cu cinstită carte Măriei Sale lui Vodă popa Mirăuță la noi, nepotulū lui Calotă, să alegemū o partea de ocină dinū satū dinū Săcoianī; dicī noi amū mārșu și amū strānsu oameni buni dinū satū și dinū megiiășī, anume Irimia Varnavū și Ionașco și Codzea și Gheațiu și Vasilie Homă și Gligorie a Sorici și Tănasiē Friendzea și Domitrașco Varnavū și Tofanū Rānbasū și Cozma, și duprenū prenū gorū migiiășī s'aū tāmplatū Sava dinū Oncești și Miftodie dinū Romāneșști, și acea parte aū alesū, și pāmānturile anome: doi ploșștecī la vaale pre lāngă olaltă și unū pāmāntu prinū picurol gropiei, pre lāngă unū pāmāntu a Beșealiei, și unū pāmāntu dinū Mintitealele, pre lāngă hotariū, și unū pāmāntu de suptu Dzerneșști pre lāngă alui Rānbasū, și unū pāmāntu dinū lungile ceale maare, alū triele de la hotarū, și unū pāmāntu dinū ogoreale, și unū pāmāntu dreptu caasa Oatului, ca să să știe.

Vă leatū 7160 [1651], Noemv[rie] 13 dni.

Erimi Var: am scālītū.

Maī micī robie Mărie Sale lui Vodă: Enachi și Vitelū.

Peceți cu fum (aceiașī servește de trei ori).

Cu deosebiri, in *Uricariul*, XXIII, p. 233.

12. Iași, 20 Iunie 7170 (1662). Istratie Dabija-Vodă, pentru „Luca ce aū fostū părcălabū“, cu zapise și de la David de Cālmățuiani, Panhilie, Vlasie de Huși, Ștefanū Papucū, și un act iscālīt, între alții, de „Panhilie Iarali, Gavrilică ce aū fostū Căpitanū și Goga ce aū fostū Comisū și Gavrilcea Căpitanū de Orheiū și cu Ursulū hotnogū și Ștefanū fratele Armașului celui mare“, pentru „Har-tenie și cu femeaie sa Ioana, fata Haritonei, nepoata lui Ghiorgghi Țampău“. Alt act, „de la preuții cei domnești de trăg de Lăpușna, anume popa Tironū și diiaconulū Trischii și popa Ionașco de Cucuiaț și Ziharca țircovnicū și Ștefanū Pagulū iuzbașia și Vasilie Cogilničanulū diiacū și Cărăi-manū dinū... și Davidū de acoloa și Toaderū de acoloa“, pentru vinzare de pāmīnt de către „Nazariia fata Caza-cului, nepoata Frăci de Șopārliani“, „dereptū unū calū pre-țuitū dereptū treidzecī de lei“. Alt act „de la Friteiū hot-

nogulă și Melentie stegară și Todorașcu de Șopârleani și Costantină Cerchezulă ce au fostă Stolnică și Vasilie Călmățuiianulă și Davidă și Ștefană Papucă și Panhilie și Toaderă fecorulă Iorgăi și Vasilie Cogilnică, diiacă, scrisă cu mina lui.“

Pecete mare. ruptă. Corlată (uricariu).

Pe V^o: Pătrașco Danovici treti Logofătă.

13. Iași, 25 Decembre 7178 (1669). „Toderașco Iordachi bivă Spăt[ariu] și Dumitrașco Mălai fičorulă lui Simionă Mălai ce'ă fostă Visternică, nepoți lui Cost[e] Bučocă ce'ă fostă Vornică“, vind pământ la „Găodzenă, ce-i în Țănutulă Sorocii, cu vecini și cu totă vinitulă“, lui „Ilie Sturdzea Marele Stolnică“, pentru 200 de lei bătuți. Fusesse a „dumisale lui Moțocă ce ne 'ă fostă noăă vără premare, iară, după moarte lui Moțocă, neavându cuconă, luat-amă noi ocinele carele au fostu de pre Bučocă și le 'mă împărțită cu vară noastră, cu Doamna Rocsanda“. Marturi: Ursachie Vel Vist[ieriă], Lupașco Vel Jicniceră, Roșca, Irimica, Romană, Vornici de Poartă.

Iscălituri. — Cu greșeli mari, în *Uricariul*, XXIII, pp. 260-1.

14. Antioh Costantin-Vodă dă lui Mihălachi Răcoviță Spăt[ariu] „o bucată de locă dină hotarulă țargului Vasluiului“, delimitată de Vornicul de Poartă Ștefan Pilat. „Hotarulă să începe dină hotarulă Mărișeaniloră în ȝos, pre muchia dialului, pe de supra Bărladului, pân la un drumușoră dreptă în muchia di-asupra rădiului lui Vodă: s'au pusă stălpă de pîiatră, și di-acolo la valia, pe răpi, pen riad, peste vale diali și la dial pe o vâlcia, pe din ȝosă de ulmă, și cană ȝosă, spre Răsărită, dreptă desupra, în dială, lângă drumulă ce mergie pe la movilă, s'au pus stălpă de pîiatră; de la movilă în susă, ună rândă de pământuri, și de acolo la vale spre răsărită și cană ȝosă, în malulă Vasluiului, la niștea spină într'o răpi, și de acolo peste șis și cană ȝosă peste Vaslui, pe din ȝosă de ună colacă, și di-acolo cană ȝosă în muchia dialului stălpă de pîiatră di-asupra vizuniloră, și di-acolea spre răsărită la vale, peste vale Bustii, dreptă la dială, penă capulă poiani ce-i în vie dom-

niască din ȝosū, și di-acolo dreptū la groapa nebunului, în răspantie drumului, desupra viișoarelorū: lângă groapă s'aū făcut și buorū într'unū stejarū; și di-acolia pe muchia dialului in ȝosū până inū drumulū odăilorū, și di-acolia dreptū la vale spre răsăritū, penū păduria, peste fundulū văii lui Bătnarū, la poiana lui Mihaī Ungurulū, in capulū poiani dinū ȝosū, stălpū de puiatră și buorū într'unū stejarū; și di-acolo dreptū la vale, spre Răsăritū, in costișa de spre Apusū, într'un piscu stălpu de puiatră, și dreptū la vale, peste vale Dodeștilorū, și di-acolo dreptū la dialū pe la niște ulmī, in multe diialului, stălpu de puiatră lāngi drumu, di-āsupra prisăci Burghialeștilorū, unde să inpreună hotarulū tārĝului Vasluiului și cu a Burghialeștilorū... U Ias, 7205 [1696], Sept[emvrie] 28."

Pecete octogonală.

15. Pe o carte bisericească:

Τὸ παρὸν ἀφιέρωται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Ἱεζεκιὴλ ἡγουμένου ἐν τῷ Κοπῷ παρὰ τοῦ ὑψηλοτάτου καὶ εὐσεβεστάτου ἀρχιέπυτου πάσης Μολδοβλαχίας, κυρίου κυρίου Ἰωάννου Νικολάου Ἀλεξάνδρου Βοεβόδα, δια συνδρομῆς ἐμοῦ, Κωνσταντίνου, τοῦ γραμματικοῦ τῆς Ὑψηλότητος Του [= Cartea de față se dăruiește in minile lui Ezechiil egumenul de la Copoū de către prea-innălțatul și prea-nobilul Domn a toată Moldovlachia, domnul domn Io Nicolae Alexandru Voevod, cu cheltuiala mea, Constantin grămăticul Înălțimii Sale.]

Pentru biserica Sf. Atanasie de la Copoū, v. vol. XV.

16. Pe un portret al protopopului Lazăr Asachi:

Lazar Asachi, întâiulū prot[opop] Hotinului și a toată raeoa; 1790.

În mină ține o diplomă de la Împăratul Iosif, care-l numise, pe vremea ocupației austriace.

17. C. 1800. Pe o icoană:

Pomenește, Domne, pre roaba ta, Zmaranda Cogălniceni.

Măritată la 22 Februar 1780 cu Ioan fiul Stolnicului Constantin Kogălniceanu; e mama lui Ilie și bunica lui Mihail Kogălniceanu. V. vol. III, p. 66. Altă Smaranda, p. 66.

18. 21 Decembre 1805. Alexandru Moruzi-Vodă. Costache

Ghica biv Vel Logofăt al Țerii-de-Jos arată un hrisov din 9 April 1795, de la Mihaî Suțu, „de danie dumisale târgul Vasluiului, cu totu locul de prinu prejură, ce să va dovedi că iaste nedatū altora mai de innainte, pentru a dumisale credinçoase slujbe č-aū făcutū țării și Domnilorū, cumū pre largu arată hrisovulū acesta”; altul, din 9 August 1796, de la egumenul Serafim de Dobrovăț, „prinū care scrisoare așa să cuprinde că, avādu mănăstirea unū vadū de moară pe apa Vasluiului, la târgulū Vasluiului, și cu alte locuri acolō prinū prejurū, care prinū ispisoacele luminațilorū Domni să arată, adică grădinele de la Fântāna Rāuliī și locurile de prisăci ce sintū la obārșia Bustii, și, acestea nefiindu cu vre unū folosū mănăstirii, de la o vreme, de cāndu nici moara nu să află, aū făcutū schimbu cu dumnealū Logofătulū, spre folosulū sfintei mănăstirii, adică dat-aū dumisale Logofătulū acestū vadū de moară pe apa Vasluiului... iarū dumnealū Logofătulū aū datū la sfānta mănăstire in loculū acestora una dugheană in Târgulū-de-ġosū, in Eși, cu loculū ei și patru pogoane de vie la Huși, ce simtū totū intr’o ogrādă cu alte vii a mănăstirii“. Arată și act din 1805, de la epitropiī Sf. Spiridon: Nictarie de Sarde, Iordachi Cantacuzino biv Vel Logofăt, Sandu Vlādică Sturza Hatman, Grigore Sturza Vistier: „ačastă mănăstire a Sfāntulū Spiridonū aū dat dumisale Logofătulū totū loculū inpreġurulū târgulū dumisale Vasluiulū, cātū l-aū avutū danie, cu hrisoave domnești, mănăstirea Precista dinū Romanū, ci iaste mitohū și inchinatā mănăstirii aceștiia, afară de locurile ce sintū ale altora, cu osăbite hrisoave, și dumnealū Logofătulū aū datū sfintei mănăstirii pentru moșiia arātātā o moșie și ġumātate la Țānutulū Orheiulū..., din moșiia Pohribeniī..., din moșiia Suleniī..., care părți și dumnealū le-aū avutū luate iarășī cu schimbu de la fiulū dumisale Alexandru Ghica bivū Velū Spat[ariū], iarū dumnealū Spatariulū le-aū avutū zăstri de la socrulū său, dumnealū Grigorie Sturza Velū Visternicū“. — Întārire.

Iscăliturā domnească. Pergament.

19. Ἰωάννης Σκαρλάτος Ἀλεξάνδρου Καλλιμάχη Βοεβόδας, ἐλέω Θεοῦ αὐθέντης καὶ ἡμερῶν πάσης Μολδαβίας.

Δι' ὅσον ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων ἐξυπηρεταίς τῇ αὐθεντικῇ ἡμῶν Βεστιάριᾳ, κοσμη[ίως] βιωτέων ἄλλως, ἄξιον ἐκρίναμεν βαθοῦν π..., ἐπεὶ δ' ἐν βίᾳ ἀπέρχῃ ὁποῦ διορίσασθεν, διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν αὐθεντικοῦ ἐγγράφου τιμῶντες σε, Ἰωάννη Σιῶν, ἐπιτρέπομεν τὸν βαθμὸν τῆς Παχαρντιζίας. Τῇ ἡ' Ἰουνίου 1819.

S'aũ trecut la condica Visterie.

Acest act, scris de însăși mina lui Scarlat-Vodă Callimachi, anunță lui Ioan Sion, care a fost „din tinereță în Vistieria noastră domnească“ și are purtări bune, numirea ca Păharnic.

20. Proclamația generalului Wittgenstein.

Locuitorilorū Moldaviei și Valahiei. După prea-înnalta a Împărăteștii Sale Măririi poruncă, eu întru în țara voastră cu armia încredințată ocîrmuirii meale, etc. 1828, 25 Aprilie. Vadul lui Isac. — Tipărit.

21. 28 Septembrie 1828. „Vistieria cnejiei Moldaviei. S'aũ dat cartea Vistieriei slujbașilor vădrări de la Ținutul Iași, podgoria Tomeștii, ca, după cuprinderea ponturilor în jos însămnate, să aibă a strînge banii slujbei vădrăritului de la toți acei supuși aceștii plăți.“

1. Boierii veliți, clerul înalt, „șupînesăle văduve ce li vor fi fost boerii până la această rînduială, asămînea și cariî nu s'aũ întîmplat a să cînsti cu nume de boerie și sînt din neamurile ceale „știute și alesă“, sînt scutiți, „după hotărîrea obștescului hrisov ce iaste“.

2. Mănăstirile și schiturile supuse Mitropoliei și episcopioilor și „pămîntenii“ cu „hrisoave leguite de miluire“ vor fi scutiți orî pe toată suma, saũ pe sumă hotărîtă. Mănăstirile închinatē nu dau „de la roada dată în vînzare“, dacā aũ hrisoave, dar vor da „cumpărătorii drepti banii vadrăritului pe suma ce vor avea“, rămîind scutit vinul „pentru trebuința monastirilor“. Astfel și cei cu „cărți gospod de miluire..., cu nume de căpitani, polcovnici, postelniceî, de neamuri și ertați“. „Precum și vinul de dijmă de pe moșiile sf[i]nteî Mitropolii și a episcopiei Hușăi, a monastirii Socoliî, unde iaste școala cliricilor și șaptesprezece po-

goane vie ce va avea dreapte a sale monastirea Socola... Asăminea și monastirea Neamțul i Secul, monastirea Agapiia și Văratiful, unde lăcuiesc călugăriile“ nu dau nici de la „vinul ce vor stringe de milostenie“. „Precum și monastirea Sf[ă]ntului Spiridon din Iași, unde iaste spitalul, i Precista din Roman, și Prorocul Samuil din Focșani, cu celealte mitoace ale aceștiia monastiri, după cum și monastirea Doljăștiu de la Ținutul Romanului... iar monastirea Rîșca să scutească numai vinul ce va eși din optsprezăce pogoane vie, drepte a sale.

3. Logofeții i diecii de Vistierie, atit cei ce să află in slujbă și s'aū aflat, dar și casile lor“, nu dau nimic. „Asăminea și diecii de Divan, căpitanii de dărăbanii și Vel Căpitan hătmănesc, și fiind, și nefiind in slujbă.

4. Vornicii de Poartă, porușnicul hătmănesc, polcovnic agiesc și condicariul temniței numai in cîtă vreme vor fi in slujbă.

5. Rădicăturile obișnuite de a să face in toți anii de cătră Visterie la locurile cuviincoasă, să fie numai până la treizăci și șasă mii vedre, precum s'aū obișnuit, dîndu-să răvașile Vistieriei la cei cu rădecăturile, care le vor ținea vădrării in samă, afară de suma cumpărăturii, iară pe ce vor avea mai mult, să plătească vădrărit... Și, de vor avea mai puțin sumă de cît să va face rădecătura, să nu poată a cere de la vădrări plată pe acē lipsă, ce să scutească numai pe ce va avea.

6. Banii vădrăritului să vor lua căt zăci banii noi de vadră de la toți pămînteanii ce sînt supuși a plăti vădrărit, adecă: opt banii vechii leguiți a Vistieriei și bănuțul cutiei, care fac noao banii, și un ban a milii, după vechea obișnuință, care iaste a Casăi răsurilor, unde alcătuesc acei hotăriți zăce banii noi de vadră.

7. Toții acei ce aū vii aicea in țară, orî de ce stare vor fi, pentru cît vin vor vinde orî la cine, vor plăti vădrăritul vinzătorii, precum plătesc toți acei ce sînt supuși a plăti vădrărit; asăminea și pe vinul ce vor trece preste hotar, din a stînga Prutului și in Bucovina, vor lua vădrării

dreptți banii vădrăritului, ori de ce stare va fi stăpînul vinului, socotindu-să ca acel vîndut.“

8. Străinii cu vii „vor plăti vădrărit după vechea obișnuință „câte doisprezece banî vechi de toată vadră, ne-supărîndu-să cu luarea a doi lei de pogon“. Vinul importat „va plăti tot cite doisprezece banî vechi pe vadră, după urmarea de mai nainte; care vin, fiindcă vine rinduri, în-tîrziîndu-să și după stringerea vădrăritului, aū voe vădrării pînă la șasă a lunii lui Dechemvrie a vădrării pe acel vin, iară vinul ce să va aduce de la Niculițal, i Nicolipoli, i Șăstov, va plăti vădrărit numai câte patru banî vechi de vadră, după vechiul obiceiū, care obișnuiesc a treace pe la Galați, — cuvinîndu-să vadrărilor de Covurluiū acel vădrărit și urmînd a-l stringe pînă la sfîrșitul lui Fevruarie, după cum s'aū obișnuit, afară numai de sudeții rusăști și austriecești, cariī, și de vor aduce acest feliū de vînață, n'aū să să supere cu plata vădrăritului. Gălățanii însă ce aduc cite un poloboc de vin de piste Dunărea, pentru casile lor, pe acel vin vor plăti iarăși câte patru banî vechi de vadră, iară, aducînd mai mult, pentru neguțătoria lor, vor plăti câte doisprezece banî vechi de vadră.

9. Vădrării aū să măsoare vinul fieștecăriia cu cotul ce s'aū dat din Vistierie, înfierat cu bourul țării, ferîndu-să de tot felul de asuprire ce să obișnuisă a să urmă de cătră vădrări în măsurătoarea vasilor, precum și în priimirea banilor; în răvașele de drum ce vor slobozi vădrării la cei ce plătesc vădrărit, datori să fie a treace, pe lingă suma vedrilor, și suma banilor ce vor lua de la fieștecare, și pe aceale răvașe de drum vor lua câte zăce parale, iară pe țidulile ce urmează a să lipi la fundul vasilor, cite cinci parale de fieștecare țidulă, și mai mult niciun ban, — ačasta hotărîndu-să numai ca să lipsască cu totul jafurile ce aū urmat din vreme în vreme, supt nume de plata răvașilor de drum și a țidulilor, precum și luarea vinului ce să obișnuisă a să trage cu țidva din casă, — știînd hotărit slujbașii că, după hotărîrea dată, tot acel vădrăriiū, ori de ce stare va fi, care va îndrăzni a trece piste cuprînderea

ponturilor, intru cit de puțin, și să va pleca a urmă catahrisis de mai nainte, va cădea în urgie, fără a să putea îndrepta. Asăminea și pe poama ce-ș vor aduce acei cu viile în Iași prin cofe pentru casile lor, să nu să ia nicio plată, nici să să oprească de cătră vădrării de Iași.

10. Din cei ce nu plătesc vădrărit, nimine să nu cuteză a numi vinul celor ce plătesc pe numele său, spre păgubirea Vistieriei, căci, nu numai pe drept vinul lui să va lua vădrărit, ca și de la acei ce sînt supuși vădrăritului, dar și vinul acela iconomisit pe numele său să va lua pe socoteala fiscului. Asăminea să nu fie volnic nimine dintru acei ce plătesc vădrărit a-și rădica vinul de pe loc, până nu va plăti banii vădrăritului.

11. Afară de suma cumpărăturii, să aibă a da vădrării de la sine, pentru Casa răsurilor, analoghion la zăce unul; și cite un ban nou de toată vădra, banul miliu, ce iaste pomenit în cuprinderea pontului al șasile, după vechea obișnuință și hotărîrea hrisovului ce iaste.

12. Asăminea aū să mai dea vădrării de la sine, afară de suma cumpărăturii, și la cutia mililor câte doaozăci bani noi de suta de vedre, întru urmarea de mai înainte, precum și la pontul al șasilea să cuprindă.

13. Avaeturile din vechi sînt leguite prin ponturile slujbei vădrăritului, adecă avaetul dumisale Vel Logofăt de Țara-de-jos, cite zăce lei la cinci sute lei, și a Casii doftorilor, cite cinci lei la cinci sute lei, cum și toate celealte obișnuite avaeturi, a să da din slujba ačasta, la locurile însămnate mai jos, sînt îndatoriți cumpărătorii a le da de la sine, afară de suma cumpărăturii.

Adecă:

Lei dum. Vel Vist.

„ dum. Logofătul de Vistierie.

„ dum. Samișul de Vistierie.

„ dum. Samișul Casii răsurilor.

„ dum. Ecstractieriul Vistieriei.

„ 2 Vist.

„ 3 Vist.

Lei Cutiia mililor.

„ Diecilor de Vistierie.

Diacul strîngătoriu.

Casa cișmelilor.

Adecă zeci mii patru sute lei.

Asăminea și avaeul posturilor care acum nu sã află în lucrare, vor da vădrării de la sine, afară de suma cumpărături, ca sã sã alătoreze cătră suma banilor Vistieriei.

Adecă:

Dum. Vel Post[elnic].

„ Vel Camaraș.

„ Vel Gramatic.

„ Lucrătoriul de condică turcesc.

„ 2 Camaraș.

„ 2 Gramatic.

Adecă cincî mii șasă sute lei.

14. Bani Vistieriei, împreună cu analogon la zăci unul, i banul milii, ce iaste a Casii răsurilor, și bănuțul cutiei mililor sã îndatoreasc cumpărătorii slujbei anului următoriu a-î răspunde întru acest chip; adecă: o a treia parte din toată suma, ce va alcătui banii Vistieriei, cu celealte analoghii, sã-î răspundă împreună cu toate avaeurile înainte, la vînzarea slujbei, cînd vor lua ponturile, fără nici-o pricinuire. Iară celealte doao părți de bani, în doao vadeale, adecă o parte la 30 zile de la vînzarea slujbei, și ceiaaltă parte, tot istovul banilor, după cinzăci zile de la vînzarea slujbei la cochii vechi, istovind toți bani, atît a Vistieriei, cum și celealte analoghii, în vadele, și rînduiala mai sus arătată. Pentru care datorî sînt dumnealor cumpărătorii a siguripsi Vistieria cu chezeș sigur platnic, pentru toți banii, la vadelile însemnate, și negreșit, la strigarea al treilea, sã înfătoșazi pe chezeș, ca sã fie știut cînd sã va face harecul, căci în alt chip nu sã poate sfîrși mezatul.

15. Orice rămășițuri vor arăta vădrării, sã nu li sã ție în samă, ce toți banii sã-î plătească la Vistierie, pe suma cumpărături. Iară ajutoriu și zapcii trebuincoși sã li sã

dea spre împlinirea rămășițurilor ce vor avea, precum și, orice pricină de scădere sau altă împotrivire să va întâmpla, urmează pe sama cumpărătorilor, nefiind slobozi a cere vre o scădere pentru aceasta, fără a să putea îndrepta, la plata căștiurilor, că au rămășiți la cumpărătorii de Ținuturi sau de podgorii."

Tipărit.

22. *Grigore Ghica-Vodă către sora sa, d-na Elena Șubin.*

Répondre ce 28 juin (10 juil.), 57.

Chat. du Mé, 20 juin 1857.

Ma bien-aimée sœur,

Il y a peu de jours que je suis de retour de Vichy. A peine arrivé, j'ai écrit à Constantin¹ de faire un emprunt à la Banque Nationale et de te payer intégralement la somme que je te dois. Je commence enfin à m'apercevoir que tu me bernas et que tu n'as jamais eu l'intention sérieuse de venir me voir au Mée. C'est cruel de ta part d'agir ainsi envers moi, qui t'aime tant. Quitte donc ton Vasslouï pour quelques mois, viens un peu te retremper en France, voir Paris et ses beaux environs. Si tu attends que tes affaires finissent, tu te trompes fort: jamais elles ne finissent en Moldavie, où l'esprit de chicane est à l'ordre du jour; elles y augmentent, au contraire, et se perpétuent à l'infini. Qui terre a, guerre a en Moldavie. C'est connu.

Nous nous portons tous bien, et t'aimons d'âme et de cœur. Écris-nous souvent, puisque tu fais la méchante et ne veux pas venir nous voir.

Nous t'embrassons, ainsi que tes enfants chéris.

Je suis

ton dévoué frère

Gr. Ghyka.

¹ Fiul fostului Domn, ce se afla în Iași.

23. *Profesorul și scriitorul J. A. Vaillant către doamna Elena Șubin.*

Madame,

C'est dans le plus profond désespoir que je vous apprend la mort de votre excellent frère et de mon excellent ami, le prince Grégoire A. Ghyka; malgré toutes les consolations et tous les encouragements que lui ont prodigués son épouse et moi, il s'est brûlé la cervelle à 8 h. du jour, il y a un instant. Nous pleurons tous.

Adieu, et qu'il vous soutienne dans votre affliction.

Je vous salue:

[Mardi, 24 août 1857¹.]

Vaillant.

Din hîrțile lui Mihaï Kogălniceanu.

I.

Grigore Alexandru Ghica, viitorul Domn, către Mihaï Kogălniceanu.

Marginéni, 26 juillet [1848].

Mon cher ami. Par votre lettre du 22 juillet vous m'annoncez que l'opinion de quelques-uns serait que les boyards n'ont rien fait que soutenir les 35 articles qui sont conformes aux principes réglementaires et par conséquent éminamment (*sic*) aristocratiques, tandis que les Valaques ont abordés (*sic*) franchement la question des réformes radicales dont ils voulaient doter leur pays; plus que dans toutes nos pétitions, mémoires, etc., nous nous sommes bornés à attaquer rien que les abus de Michel Stourdza, sans faire aucune mention des institutions libérales qui sont indispensables au pays. Je commencerai d'abord par vous rappeler que, lorsque les boyards firent la demande des 35 articles au prince, personne en Valachie ne songeait

¹ Vezi D. A. și D. C. Sturdza, *Acte și documente relative la istoria renașterii României*, V, p. 499 și urm.

à une constitution, qui fût basée sur des principes radicaux, et que ce sont encore les Moldaves, qui, par cette manifestation, donnèrent l'éveil aux Valaques. Si les Moldaves avaient réussi alors en adaptant des mesures mieux combinées et plus énergiques, évidemment que ce serait nous qui aurions proclamés (*sic*) plus tard ces principes libéraux, sans nous laisser devancer par les Valaques. Après avoir échoué dans leur combinaison, les Moldaves, ignorant ce qui se passait en Valachie, ne pouvaient, ni ne devaient suivre d'autre voie que celle que nous appelions (*sic*) légale, en attaquant l'administration vicieuse de M. Stourdza, qui seule pouvait après coup justifier la manifestation du 29 mars. Lorsque plus tard les événements de la Valachie éclatèrent, nous étions déjà lancés dans cette ornière, les commissaires impériaux étaient sur les lieux, et la nouvelle nous était parvenue le jour même de la présentation chez Talat-Effendi. Vous conviendriez donc qu'il était déjà trop tard pour agir en sens inverse. Ensuite le choléra vint fondre sur nous, tout le monde se dispersa, et, bien peu de jours après, les troupes russes envahirent le territoire. Voyons si depuis lors nous étions à même d'agir. La ville étant déserte, la majeure partie des boyards étant confinés sur leurs terres, le petit nombre de ceux qui étaient libres ne pouvaient pas agir comme vous l'entendez, faute d'éléments nécessaires, faute de l'unité d'idées et d'action. Ils se sont hâtés de faire ce qu'ils ont pu faire dans cette circonstance en se référant à Soliman-Pacha. Mais, pour mieux juger de la situation de notre cause, qui, toute juste et légale qu'elle est, n'en est pas moins compromise, l'oyez (*sic*) comment M. Stourdza vient de traiter Bogdan pour avoir osé être le porteur de notre supplique à Soliman-Pacha. Il le fit déporter à Matzin, à la barbe des Turcs. Évidemment que nous jouons de malheur; tous les pouvoirs sont entendus pour nous persécuter; rien ne nous réussit, tout nous est refusé. Ajoutez à tout cela que les Turcs ont déclarés (*sic*) vouloir rétablir le Règlement en Valachie et en supprimer le chap. I.

Par conséquent, on veut même attaquer le principe électif, ce qui amènera, n'en doutez pas, aussi l'abolition de la Chambre des députés. Adieu donc au suffrage universel, voir même le suffrage indirect à deux degrés; adieu à toutes les illusions des Valaques, qui tombent dans le royaume des chimères. En présence de pareils faits, qui sont en cours d'exécution, vous me dites d'user de notre droit d'*indépendance* pour faire une déclaration solennelle, afin de montrer le bien que nous avons voulu faire au pays, etc. Mais permettez-moi de vous observer que, vu l'état actuel de choses, vous ne trouverez pas cinq signatures pour apposer à cet acte, qui, selon moi, est fort inutile et préjudiciable même à la cause; car une déclaration pareille ne débarrasserait pas le pays des troupes russo-turques, mais contribuerait, au contraire, à y prolonger leur séjour.

J'approuve votre profession de foi en matière politique; je désire comme vous que les progrès du siècle s'introduisent dans notre pays, mais, pour qu'ils arrivent un jour, il faudrait que nous ne fussions pas sous tutelle, il faudrait que nous ayons la liberté d'action, qui malheureusement nous est refusée. Ces quelques personnes qui blaguent aujourd'hui contre nous, sont des gens qui ont tourné toute leur vie dans un cercle vicieux et qui, écrasés par les difficultés qui se présentent, et n'ayant pas la force normale pour les combattre, s'en prennent aux soit (*sic*) disant aristocrates du pays pour leur imputer à tort les malheurs qui nous menacent. Ne faites pas d'attention à leurs clameurs et persuadez-vous bien que, si aujourd'hui ils censurent nos actes, c'est qu'ils projettent déjà une défection, qu'ils voudraient colorer des quelques motifs spéciaux. J'accepte ces barbotteurs de la masse (comme vous l'appellez), car, la masse étant guidée par son bon sens, qui est tout instinct, et, pas du tout passionné, juge les difficultés qui nous entourent, et nous sera toujours attachée.

Personne ne s'est réuni à Krivesty, à cause de ces dernières nouvelles; il ne nous reste plus rien à faire que d'attendre que les événements se dessinent mieux. Je vous avoue

que j'ai perdu mon latin et que je ne puis rien comprendre à tout ce qui se passe chez vous. Donnez-m'en la solution si vous pouvez.

Tout à vous:

Ghyka.

Dans peu de jours, j'irai vous voir.

II.

Mihai Kogălniceanu către Grigore Alexandru Ghica.

Ce 1 août [1848].

A peine étiez-vous parti, mon cher Monsieur Ghyka, que le courrier de Jassi est arrivé. On écrit à Giers que la note-manifeste adressée aux Puissances de la part de la Russie est dans ce sens. L'empereur ne désire nullement un agrandissement de territoire, mais il désire à ce que l'ordre et la tranquillité soient rétablies dans les Principautés; il explique les raisons et les droits de l'occupation armée, qui, du reste, ne durera que trois mois. Le prince est très content, comptant sur la réconciliation des biaux (?). Votre père a été voir Duhamel au moment où il écrivait le courrier. Duhamel a adressé au prince une note très-forte au sujet des terres de Neamtzo, affermées par le beyzadé Grégoire [Stourdza], menaçant qu'en cas de refus, il s'adresserait à l'empereur, qui ne voit pas déjà de bon œil le beyzadé, et d'autres pareilles compliments. Copie de la note a été adressée à l'abbé. Quant aux nouvelles que j'ai reçues directement, je vous les envoie toutes en original, avec prière de me les renvoyer. Remarquez, je vous prie, les bons conseils de mon père. Demain ou après-demain je passerai la frontière. S'il m'est permis de vous donner un conseil, permettez-moi de vous engager à aller à Jassi. Tout le monde s'y débande. Il faut ranimer l'esprit public. Je vous envoie aussi quelques extraits du „Constitutionnel“, que je vous prie de me renvoyer quand vous les aurez lus.

2 août matin.

J'avais fini hier soir de vous écrire et je me proposais de vous envoyer ce matin le paquet, lorsque cette nuit je fus réveillé par deux moines de Neamtzo qui venaient m'apporter la lettre adressée à l'abbé par l'a (*sic*). Elle est faite deux jours après la note du général Duhamel, et appuyée par Cosmitza et le directeur de la Cour, Skeletti. Je vous envoie une copie. L'abbé est décidé à brûler les voiles. Il répond tout le contraire de ce qu'on lui demande, et le remercie pour son nouveau *vekil*. Giers va aujourd'hui à Neamtzo pour donner une bonne lavade aux envoyés de S. A. Ce sera très drôle la scène qui aura lieu entre Mr Cosmitza, chargé d'une mission du Prince, et Mr Giers, chargé d'une mission du délégué de l'empereur. Vous pouvez garder copie de la lettre de l'empereur, pour la montrer aux amis et connaissances. Voilà tout ce que je sais. En attendant, je suis comme toujours

Votre tout-dévoué
Kogalniceano.

Rosetti n'a pas envoyé des lettres en question; tâchez de mettre la main dessus.

Giers est chargé d'annoncer officiellement au couvent de Neamtzo que *quand même* la protection russe ne manquera pas à cette communauté. Pour le moment, la scène de Neamtzo fera une assez bonne impression dans le pays, et Stourdza en crèvera de dépit.

III.

Grigore Alexandru Ghica către Mihai Kogălniceanu.

Yassi, le 13 octobre 1848.

Mon cher ami. Je ne vous ai pas écrit depuis quelque temps, n'ayant rien de saillant à vous communiquer. Silence complet de Constantinople, rien de nouveau de Bucarest. Avant quinze jours on annonçait l'arrivée de Fouate (*sic*)-Effendi, actuellement on n'en parle plus; il

paraît qu'on vous traite en vrais parias. Les Valaques, qui ont fait une révolution et ont combattu contre les Turcs, sont cent fois mieux traités que vous autres. Ils ont été amnistiés pour la plupart; les plus coupables, envoyés de leur pays; quant à nous, qui avons demandé le maintien du Règlement, on nous abandonne à la vindicte du prince, qui nous confine à nos terres et nous traque comme des bettes (*sic*) infâmes. Que penser de tout ceci? Je vous le demande à vous.

Donnez-moi des détails sur les événements de Vienne, qui nous intéressent beaucoup et ne soyez pas laconique en fait de détails qui se rapportent à cette question vitale pour l'Allemagne, et peut-être même pour les pays limitrophes.

Tout à vous:

Ghyka.

Négri m'a oublié entièrement: faites-lui mes amitiés. La feuille de la Bucovine va bien jusqu'à présent, et nous intéresse beaucoup.

À monsieur Michel Kogalnitziano, Czernovitz.

IV.

Vodă-Cuza către Mihai Kogălniceanu.

Stația Jassy.

Depeșă telegrafică. Presentată la Bucarest în 11 Iuli 1860, oara 1 m. 5 amiazăzi, sosită la Jassy în 1860, oare 4 m. 50, amiazăzi.

Mr Cogalnitichano, ministre-président, Jassy.

Déchiffré.

Je connais par d'autres personnes encore la conduite déplorable de Yepoureano, et l'explication en est très facile; vous lui portez ombrage, il jalouse vos succès; c'est triste qu'un homme de son mérite et de son intégrité donne dans ces misères, mais telle est l'humanité. Ceci posé, je ne vois pas en quoi cela peut vous décourager et vous faire voir votre retraite. Car moi, ne pouvant plus jalouser personne,

vouz m'avez élevé tous trop haut qu'à mon tour je ne sache pas vous distinguer et vous mettre en position de rendre des services au pays et vous tenir compte de tout le concours que vous me donnez pour le grand bien de notre cause.

Du courage, Cogalnitchano, continuez; personne, je vous le répète encore, ne saurait mieux faire que vous. Je suis là pour vous rendre justice, confondre la malveillance et la calomnie; ils seront bien obligés de vous rendre un jour tous justice, et ce jour-là ils seront tous revenus au point de nous entourer pour servir nos efforts communs et finir bien plus facilement encore en ce que nous construisons avec peine, surtout à cause des obstacles que nos propres amis nous créent.

Je vous réitère mon entière satisfaction pour votre conduite, tant comme ministre, que comme mon représentant dans la Chambre, où vous sauvegardez tout le monde et tous les intérêts publics.

Prince Régnant.

V.

Cancelariul Andrassy către Mihai Kogălniceanu.

Privée.

Bude, le 8 septembre 1869.

Monsieur le Ministre. La note que vous avez bien voulu m'adresser le 7 août, m'a été remise par Mr Steege. Je vous remercie de vous être adressé directement à moi, laissant de côté la voie officielle, qui souvent rallenti (*sic*) la marche des affaires et rend plus difficile leur solution (*sic*).

Je n'ai pas besoin de vous affirmer, Monsieur le Ministre, que, connaissant les difficultés du Gouvernement Princier, placé vis-à-vis d'une population susceptible et ombrageuse, je voudrais bien que, de notre côté du moins, tout fût évité qui pourrait rendre cette position plus difficile encore.

La réponse donnée par le baron Orczy à la délégation, pendant mon absence, m'était parfaitement inconnue, et je vous avoue franchement qu'elle n'entraînait aucunement dans mes vues.

Depuis, le Gouvernement Royal a prié (*sic*) des mesures que, j'espère, vous saurez apprécier. Mr de Kalnoky vient d'être avisé de se mettre en rapport avec M^r le Préfet de Buseo pour faire, en commun avec lui, des enquêtes (*sic*) sur lieu. En même temps, j'ai donné l'instruction à Mr de Bély, chef de la commission internationale, de pousser activement les travaux préparatoires de délimitation; l'esprit conciliant lui étant fortement recommandé (*sic*), pour qu'enfin ces malheureux conflits de frontière arrivassent à leur terme.

Mr Steege, du reste, a bien voulu se charger de vous transmettre les détails de notre conversation relativement à ces questions.

Permettez-moi, Monsieur le Ministre, de profiter de cette occasion pour réitérer l'expression de la considération la plus distinguée, et des meilleurs sentiments, avec lesquelles (*sic*) j'ai l'honneur d'être

De Votre Excellence le très-humble et très-obéissant serviteur

Andrássy.

Son Excellence Monsieur de Kogolniceano (*sic*), président du Conseil des Ministres de la Principauté de Roumanie, etc., etc.

XIII.

DOCUMENTE ALE FAMILIEI PALADI.

1. 19 April 7054 (1546). Petru-Vodă. Pentru „Lazarū sin Iuga și nepotu-său Mogâldea, fečorulū lui Iștocū, și Grozavū, fičorulū Sofiicăi“, cari vînd moșia de la strămoși, dată de Alexandru-Vodă, „gum[ă]tate de satū de Rumăni“, lui Efremū Hura Vornicul, drept 400 de zloți tătărăști Apoi „Andrieșanū și fratele său Dragosinū și nepoții lorū, Iurașco, și surorile lui, Anna și Ileana și Mărîna, fečori lui Arpașū, și nepoții lorū, Vărvara și Mărîca și Ilisafra, fečorii lui Vreamiașū“, vind altă jumătate, cu 350 de zloți tătărăști. „Ilinca preatiasa“ vinde „a patra parte de satū de Zmeiani“, cu 200 de zloți tătărăști, cu cari a plătit pe „Iane Griacul de la Bărladū“. Satul Rumăni era „prea Smila“. „U Iasū, l[eat] 7217 [1708], Dech[emvrie] 15, amū scrisū eū, Axintie Uricarū, pe cātū amū pututū dezlega, sã sã știe.“

2. Suceava, 10 Septembre 7107 (1598). Eremiia Moghila-Vodă, către Haragriju (*sic*) bivū Velū Vătahū, pentru cercetare la „hălăștău“ la Zmiiani. „Dvornicū uclū.—Vasilie.“

Format mic în lat. Pecete de ceară, ruptă.

3. Iași, 2 Iunie 7109 (1601). Eremia Moghila, către „Isacū Vist[ieriū] otū Hlăpești“, că s'aū jăluit „sluga noastră Drăganū Ciolpanū i Ionașco vat[ahū] za Vist[ierie]“ împotriva unei „Ileaina“ (*sic*), ruda lor, din Negoesti; a întărit к. ктѣре за селом[=două vetre de sat] din Mătești și Negoesti. Fără boieri.

Pecete mică, rotundă. — „Stroič Velū Log[o]făt] uclū. Drăgușanū.“ Slavon. — Și traducere de „Gheorghie Euloghi, dascalū.“

4. 30 Mart 7114 (1606). Eremia Moghila, pentru „Anisie fata lui Isaiū, nepoata lui Ghermanū Post[elnicū]“, care vinde moșie de la „bătrānul Ștefan-Vodă“, a patra parte din „Mastaticī și dinū Pițigani, în gura Bancii, cu loc de moară

în apa Bărladului“, lui „Toaderu Chiriiacū Căm[i]narū“, pentru 400 „taleri argintū“. „Costănū și sora lui, Sofica“, vind moșie, de la „bătrânul Alexandru-Vodă“, a patra parte din „Borăști, unde aū fostu Bora gud[el]“, cu preț de 60 de taleri de argint. „Teatiulū, fecorulū Ștefului, și Anghelina, fata Mălaniei, și Dragoșū, fičorū lui Echimū, nepoți lui Fărăma, strănepoți lui Oana Julici“, vind moșia lui Oana Julici, „de la Ilie-Vodă, a patra parte dintr'o săliște ce să chiamă Iapa, pre di-asupra fântăniī, și cu locū de moară în Bărladū“, în Ținutul Tutovei, cu 60 de taleri de argint. Marturi, fii: Constantin, Alixandru, Bogdan și boierii. Stroici Logofăt.

„La școala sloveniască în Sf. Savă s'aū tălmăcitū.“

Și original pe pergament, slavon; șnur roșu, pecete căzută.

5. 30 Maiū 7114 (1606). Eremie Moghila, pentru „Magda și surorile, Tudora și Tudosca și Dumitra“, urmași ai lui Coste Clopătū, cari vind moșia lui Clopot, de la vechiul Petru Voevod, din „Clopotești, unde se zice Tulești“, lui „Toaderu Chiriiacu Velū Camănariū“. Ionașco nepotul ~~ks-
asreps~~ vinde și el partea sa. Mai vind părți „Anisiia fata lui Isaiū, nepoata lui Ghermanū Postelnicū“, cu acte de la „Ștefan-Vodă cel bătrîn“; Cost nū și sora lui Sofica, fii lui Bôrce Ceașnic, nepoții lui „Oană Julici celū bătrînū“, „Teatiulū fiulū lui Ștefulū“ și Anghelina, fata Melaniei și Dragoș fiul lui Iachimū, nepoții lui Fărăma, strănepoții lui Oana Julici. Mărturia boierilor. Iscălitura lui Stroici.

Pergament fără pecete, dar cu șnurul roșu păstrat. Și traducere nouă.

6. C. 1620. „Eū, Stanca, ăpăniasa lui Murgoč č-aū fostu Dvornicū“, arată că „amū datū și amū dăruitū pre nepotumeū pre Ifrimū și pre fiulū său Neculaiū“ cu partea lui de moșie „dinū Bălăceani, dinū Zmiiani. . . , pentru sufletulū meu și a părinților mei, pentru căci eū n'amū alți fecori, să hie lui . . . și moșie cu totū venitulū“. Marturi: „dinaintea surori-sa Anița și popa Ionū de Zmeani și popa Gavrilū de Tărzii și Drăganū de Zmeani și Rugina diaculū și Lazarū Gătinū și Gligorie nepotu-său

și Ionașco Lazea și Dumitrașco Teleagă și Tiștibanu și nepoată-sa Angheniia“.

Pecetii: a lui Murgoci și alte patru, ciudate, cu fum.

7. „Ilisafra fata lui Preabici Logofăt și cu fiii miei Ioniți și Dabi[ja], și cu featele meale, anume Ervasiia și Aftemia, nepoții lui Preabici Logofăt“, vind „o seliște de sat, anume Negoesti, ce sântu în Ținutul Brăladului, de spre răsăritu, ce să npreună cu hotarul Bojoranilor“, lui Scherlet și frăține-său, Jopului, de Zorilean, pe lei bătuți. „Și derease domnești ce avem pre ceale moși sântu pre mâna semenției noastre, gupăneasei Focci Uricarului.“ Marturi: Păparea . . . de Ținutul Orheiului, Ureache de Ivești, Nuor de Telinești, popa Vasile de Telinești, Ionașco fratele lui Nuor, Simion diiac de Stoinești, Todorin otu Măcinești. Și eu Ștefan Rangom'am prilejit acoale, și s'a rugat de am scrisu“.

Îscălituri și pecetii cu fum. „Pop[a] Vasile Nuor“ (*sic*).

8. [C. 1623.] F. d. „Tule Tutulu i să 12 prăgari, Ionașcul i Toaderu Beldimanu, nemesnichii bărladschii, Ionașcul Dinga cupețu i Plust (*sic*) Goianu i Hăre tijă, Grigori Căpățina de Sirbi и мнoгѣмъ людѣмъ добрымъ, orașeni danu Bărladu“, pentru „Irina, fimiia Ghinei ce au fostu parcălabu“, care vinde moșie la „Țigan, în gura Bănciei“, la Mastatic, lui „Scrătloe [=Scărlat] și lui Tudurache—, cumu i-au arătat și zapisu de cumpăratură dinu zilile lui Ureche Vornicu¹“. — Vinde și „Anăsie tata lui Isaiu, nepoata lui Ghermanu Post[elnic]“. Se dau galbeni „și unu cal bun și o iapă cu mănzu“.

Copie din 5 Iunie 1784.

9. 1-iu Ianuar 7131 (1623). „Ionu Carapoto[n]u șoltuz și 12 prăgari și preoții domnești [попъ репрскѣи] și toți oamenii bătrini locuitori [мъшчани] din tîrgul [тѣмъ] Bărladu [până aici slavonește]. Scriem și dăm știre cu [ač]astă scrisoare a noastră cumu au venit înaintea noastră gu-

¹ Nistor. Actul e deci după 1610, cînd Nistor Ureche nu mai era Vornic (*Uricariul*, XVIII, p. 476). Cf. și n° 7: Ghinea era, încă în viață la 1623.

pâneasa Sanfira, cneaghinea Dumitrașco Chiriiac [de aici, slavonește] și fiii ei, Toaderu și Mariia": vînd moșia lor de la Anasiia fata lui Isaiu „панс Гинѣи пѣрѣлабѣ“, pentru 100 de taleri de argint; plătesc Ghinea și soția, Irina. A patra parte din siliștea Iapa e vîndută aceluiași pentru 60 de taleri de argint. Întărire. Se pune și печатъ вранъ печатъ трѣхъ брѣхладъ.

Slavonește; și traducere din 4 Novembre 1820, de Ionu Stamate bivu Velu Pitariu, în Iași.

10. 17 Decembre 7133 (1624). Radul Voevod, pentru Simionu Vel Spatar, care aduce zăpisiul de vînzare al lui „Ignatu și soția lui Draga, nepoata lui Stanculu din Băcani“, pentru loc „cu moară pe Tutova, cu камин de vatră„.

Pecete ruptă. — „Dumitrașco Ștefan Velu Logofatu ucl[il]. Marmure.“ — Slavon.

11. 3 Ianuar 7136 (1628). Miron Barnoschie Moghila-Voda, pentru „Drăganu și Efrimu și Albulu“, cari au zăpisiul lor de la „Simionu Gheuca Velu Medelničaru și de la Petriulu părălabu și de la Lupulu hotnogu și [P]așco chihaiia, și de la jupâneasa Murčoae, și popa Dragoșu otu Greci, și Toma, etc., din Hulpășeani“, pentru cumpărare de moșie, de la „Grigorie, Sofroniia, fiii Grozavei, nepoții lui Ghermanu din Zmiani“, în satul acesta și în Bălăceani din Ținutul Tutovei. Același Logofat. — Slavon.

12. 30 April 7136 (1628). Același Domn, pentru Efrimu și fiul, Neculaiu, cu zăpisiul de la „Ionu de Zmiani și popa Gavrilu otu Trădzii și Drăganu din Zmiani, Rugina diiac și Lazăru Gătinu și Gligorie, Ionașco Lazia și Dumitrașco Teleagă și Tiștibanu și Anița și Angheniia“, cari mărturisesc cum că „Stanca, jupâneasa răposatului Murgoci bivu Dvornicu“, dă averea, la Zmiani, de pomană. — Același Logofat. — Scrie Sava. — Slavon.

13. Iași, 28 April 7136 (1628). Același Domn, pentru „Efremu Stolniculu din satul Zmiani și cu Ghianghea bivu Velu Vornicu și fiul său Niculaiu“ (v. n^l 12), pentru moșiile cunoscute. — Scrie Sava.

14. Iași, 10 Decembre 7137 (1629). Același Domn, pentru

„Vârvara fata lui Telea Stolnicu și ginerii ei, Buciumașu Pitărelu și Zahariia diiacu“, în proces cu „Ionașco Marmure și cu fratele lui, Mierea Uricaru, și cu cumnatul lor, Toaderu, și așijderea cu Albulu și cu Efrimu și cu unii răzași ai lor“, pentru o moară pe Smila. Se aduce și act de la „sfânt răposatul unchiul [шукa] Domniei Mele, Ereimia Moghila Voevodu“. Proces cu Toflea Murgoci și cu Nechita aprodu și cu Molodețu șetrărelu și cu popa Gavrilu ginerele lui Ghermanu“, și alți răzeși, pentru satul Rumăni. Telea Stolnic luase o parte din Rumăni de la „Efrimu Huru bivu Velu Dvornicu“. — Același Logofăt. — Bor[i]leanulu. — Slavon.

15. Hărlău, 30 August 7138 (1630). „Dumitrașco Ștefanu Velu Log[o]făt[u] și Lupulu V[e]lu Vornicu de Ț[a]ra-de-șos[u] și Lupulu Velu Vornicu denu Țara-de-susu și Gavrilășu bivu Velu Vornicu și Petrașco Boulu Velu Spătaru și Grama bivu Stolnicu și Furtuna bivu Comisu și Pavălu ftori Logofăt[u] și Istratie treti Logofăt[u] și Crăciunu Aga și Gavrilu Mirca Vornicu și Dumitrașco Gheuca Vornicu și Neniulu Vornicu și Gorganu bivu Vornicu și alți boeri dinu Curte g[o]s[po]d“, pentru „Stanca, ăpăneas[a] lui Murgoci Toflea bivu Vornicu“, care vinde moșie la Păulești. Și partea lui Goianu Ganguru.

16. Iași, 15 Ianuar 7139 (1631). Moisei Moghila-Vodă, pentru Albulu și Frimulu, în ceartă cu Arsenie și Erina, pentru Zmiani, parte, luată drept un красъ съ тѣмъ și 4 telerî. Același Logofăt. Scrie Focea. — Slavon.

17. Iași, 17 Mart 7139 (1631). Moise Moghila, pentru „Dumitru bivu prăcălabu“, în proces cu Frimulu. Dumitru se da drept „fiu de suflet (сво дшєрнїи) al „Murgočoei“. Cellalt arată că i s'a dat prin botez. Iscălește Domnul. Uricar: Dumitru.

18. Iași, 12 Maiu 7139 (1631). Moisi Moghila-Vodă, pentru „Stanca Murgočoe și fiul ei, Dumitru bivu prăcălabu, cu nepoții ei, Drăganu și Efrimu și Albul“. Pomenit „Costantinu Cimbala, Ionașco Patereale, Silăvestru, Frimulu (în loc de Efrim)... Ghianghea Velu Logo[ă]t uć[ilū] iscaal.“ Fără scriitor. — Slavon.

19. Iași, 30 Maiu 7140 (1632). Alexandru Ilijaș-Vodă, pentru „Ionașco de Zmiiianî și cu Ursul și Dumitrașco, feciorul lui Buciumaș“, și „alte semenții lor“. „Cându să va vâna peaștile, să fie cu știrea tuturor, și să-lu înpartă frățește, să ia ei trei pești și ceialalți unul; iară cine va vâna într'ascunsu, să fie datoru porței 12 boi... [Crăs]tea Damiiian“ scrie.

20. Iași, 5 Iulie 7140 (1632). „Simionu Gheuca Medelnicariul-cel-Mare“ arată că s'a pîrit cu Ionașco, Ursul și alți „frați ai lor“, pentru o poiană „desupra Rumănilor“. Gorgan Vornicul merge ca hotarnic, cu Mașteiu Roșca de Bîrlad¹. „Cine de întru noi va mai scorni păra prentu ačaste, să fie de gloabă porței 12 boi.“ Marturi: „Gheanghea Logofătul-cel-Mare, Lupu Vornicul de Țara-de-șos, Iurașco Bașotă Hatmanul, Ursu Varticu Vornicul, Gavrilu Mirca“. Iscălituri. — Scrie „eu Dumitru uricariu“. Pe V°, notiță slavonă a lui „Crăstea Damiiianu uricariu“.

21. Iași, 11 Ianuar 7143 (1635). Vasile-Vodă, pentru Simion Gheuca Mare-Medelnicaru, care a cumpărat „o parte din Băcani..., din toată partea lui Stancul a patra parte“ și parte din Polițani. „Pătrașco Bașotă Velu Log[o]f[ă]lt iscalu.“ — Pecete mare, ruptă. — Slavon.

22. Iași, 6 Iulie 7143 (1635). „Simion Gheuca Medelnicariul-cel-Mare“ arată că a lăsat „giupăineasiile mele Măricăi, cu partea mea dinu bucate și dinu totu ce vomu avea, giumatate, ca să mă comănde cumu să cade, ca pre unu omu“. Dar se vor plăti întâiu datoriile. „Și de datorii după pamenți, ca să aibă a da pre la mănăstiri, să-mi facă slujbe și sărăcuste cu bucatele mele, iară giumatate dinu bucatele noastre și dinu totu ce vomu avea, să fie partea giupăineasiile mele Măricăi, ca să să hrănească până unde va vrea Dumnedzău, de va fi vie, iară după moartea ei să-i fie și ei de comandare și de pamenți. Așijdere de unu satu anume Băcanii, cu mori și cu totu vecinul, ce ne iaste cumpăratură împreună cu giupăineasa mea, iarăși

¹ V. I. Antonovici, *Frații Gheorghe și Neculai Roșca-Codrianu*, Bîrlad, 1908, pp. v-vi.

I-amă lăsată să fie a ei, cu totu venitulă... M'amă lăsată să mă grijască și să mă comănde. Dintre mulți boiari ce au fostu dumnealoră de față cându amă făcutu acestu zapisu, dumnealui Chicoșu Șetrariulă-celă-Mare și dumnealui Răcoviță Cehană Logofătulă și dumnealui Toderășco Logofătulă ală treile și Caracașu Ușeariulă-celă Mare și Apostolă ce au fostu Pitară și Ionașco Prăvălie și alți boiari au fostu. Deci cine să va smenti dină frații noștri sau dină sorori sau dină nepoții noștri, și va vrea să părească pre giupăineasa mea după moartea mea, pentru bucate sau pentru acelă sată, acela să fie trăcleat și procleat, și să fie ucisă de Domnulă Dumnedzău și de preacista maica lui H[risto]s și de toți svenții, și să aibă parte cu Iuda și cu Ariia, și să n'aibă locă înă pământă a veni după mene. De ačasta mărturisescu cu sufletulă mieu. Și eu, Borăleanulă Uricariulă, amă scrisă ca să știe. Iscălituri și peceți. Între ele, și „eu egumenulă Gligorie de Răcca și noi mărturisimă“ (pecete cu Sf. Necula) și ПЕЧАТЪ МОНАСТЫРЯ РЪЧКА. Foarte frumos iscălește: „ază Borăeanulă Uricară“.

23. Iași, 3 Iunie 7146 (1638). Vasilie-Vodă, pentru „Erina, fata Păraschi, nepoata Dochii“, în proces cu „Efrimă fratele lui Albulă“, pentru parte din Zmeiani, și cu case gata. Pomenit Mierea Uricari. — Gavrilăș (?) Velă Logol[ăt]. — Șaidiră. — Slavon.

24. 20 Decembre — (c. 1640). „Gligorie și sora mea Sofroniia, fecorii Grozavei, nepoții lui Ghermană di Zmii-ani și Bălăceani“ vind moșie în aceste sate „lui Drăgană și lui Efrimă și Albolui, dreptă dzeace vaci cu viții și 2 boi, și pre bană doazeci de taleri bătute“.

Marturi: „Simionă Gheuca ce au fostu Comisă și Petrulă prăcălabolă și Lupulă ce au fostu hotnogă și Pașco chihăia și popa Dragoșă di Greci, Toma de acolo și Ionașco și Radol și Toaderă di Holpășeani și alți oameni buni.“ — Peciți.

25. Iași, 28 Octombre 7149 (1640). Vasilie-Vodă, pentru „Dumitru Gheuca ce au fostu Vornică de Poartă, și cu

soru-sa, cu Anghelina“, cari se judecă cu „cumnata loră, Mărica, gupăneaasa lui Simionă Gheuca ce aă fostu Medelniceari-Mare, pentru rămășițe ce aă rămasă de Gheuca Medelniceari, și pentru ocine“. Arată zapise că a dat lui Dumitru Băcani, iar surorii un sat cu numele lăsat în alb, „încă în dzilele lui Mironă Barnovschi-Vodă, cându aă fostă vrăndu Simionă Gheuca să să înparțe de gupăneaasa lui, de Mărica, pentru scrăbă ce aă fostă avăndu înpreună, iară după aceaia ei s'aă înpăcată și aă lăcuită depreună de atunci până acmu, ce s'aă săvârșită“. Ea arată zapis cu mărturii, și de la „egumenii de la Svěntaa m[ă]n[ă]stire de la Uspeniiia Preacistei și de la Sveataa Veneri“. Domnul hotărăște că zapisele fraților sint făcute la năcaz. Li se ieaă. Învinșii daă „erăia în Vistiariulă Domniei Meale“. Iscălitura Domnului.

Pecete mare, ruptă. — Cf. vol. VI, pp. 20-1, n° 34.

26. 17 Iulie 7151 (1643). „Tinasie și Hu... și Necula, nameasnicii de Brăladă, și Iani șoltuzulă cu 12 părgari, și popa Ștefană, domnescu, și Ionașco dină G..., tij, i Ursulă, Vântulă tijă, i Micro tijă, i Ilie Cotistară (*sic*), i Necula Bărbo..., tijă, i Neagoe č-aă fostă șoltuză, i Simionă Păticatulă, și mulți orășeani bun și... și tineri, de orașă de Bărladă“ mărturisesc că „fratele lui Scrăletă și cu fecorulă Ili-safteiă, fata lui Breabiču Logofătă“, aă venit pentru vinzarea siliștei Negoeștii.

Pecetea orașului, ștearsă, și multe altele; una grecească, alta:... Vornică“.

27. 1-iă Februar 7152 (1644). „Simionă Cernea (?) șoltuzulă, cu 12 părgari, și popa Ștefană celă domnescu și Ionașco Dinga neguțătorulă și Naculă tijă și Vântulă tijă și Ciudină tijă și Neagoe č-aă fostă șoltuză și mulți oameni bun, tineri și bătrani, de tărgu de Br[ă]ladă, așijdere și Drăgană de Zmiiiană, slugă domnescă, și Bălană Hulpe de Hulpășeană și Bălea tijă, și Petria de Banca, și Necoară de Suseană, și alți oameni bună de ț[a]ră, ce ne-amă prilejită“, mărturisesc pentru Anghelina și fiul ei Vasilie, fata lui Simionă Miera, fiul Nastei, fata lui Ionă Fărămă de Fără-

mești, cari vînd „doi bătrăni din siliștea“ de acolo, „gupanului Scrălătū de Zorileanī“, pe 100 de lei bătuți.

Pecete orașului; pecete cu „ermonahū Theodo [?]“.

28. 1-iū Decembre 7153 (1644). Vasilie-Vodă, pentru Neculaiū și Irimiica, fiil Marfei, cu rude, Irimija fiul Anei, Ionașco fiul Popei, Corniți fiul Agafiei, Gavril fiul Nastei, cu Drăgan, Ifrim, Albul: se învoiesc pentru Biliceanī și Zmiiānī. — Toderășco Vel Log[o]f[ătū] iscalū. — Vasilie Corlatū. — Slavon.

29. Suceava, 16 Iunie 7153 (1645). Vasilie-Vodă. Întărire pentru un Toderū. Scrie Larionū.

Pecete cu chinovar.

30. Iași, 8 Februar 7159 (1651). „Ursulū dinū satū dinū Zmiiānī, fičorulū Irinei, nepotulū Vărvarei, strenepotulū Telei ce aū fostū Stolnicū“, dă moșie în acest sat, din „Romānī“, din Strămba, „dumilor sale Enachi [i] luī Gavrilū Păl[a]di, și dumisale Toaderū Păladi, pentru sufletulū celora ce li-aū agonisitū aciaste moșii, și pentru sufletulū nostru“. Marturi: „Scrăletū dinū Zorilianī și Apostolachie de Zmiiānī și Bejanū Gheuca și Ionașco snă Drăganū otū Zmiiānī și popa Gavrilū celū domnescu otū Bărladu și popa Chiriiacū duhevnieu mieū de aco[lo] și Dumitrașco Bučumașū de Zmiiānī și Căzaculū, frate-mieū, de Zmiiānī și Antohie Costachie Armașū și Costantinū Bujoranulū și Necula Bujoranulū și Costantinū Țopa părcălabū și Ionașco Țopa și Pavălū Surtă otū Gherghești“. Iscăliturī și peceți.— Scrie Constantinū.

31. Iași, 5 Iulie 7159 (1651). Vasilie-Vodă. Aū venit la el „Paladiești“, cu zapis al luī Ursulū (v. n-l precedent). Întărire. „Az Gorghī Ștefanū Velū Log[o]f[ă]tū iscal[ū].“

— Dumitrașco.

32. 8 Iulie 7159 (1651). Măricuța Gheuca dă Băcanii „și curțile nostre, și cu besiarică în sat, și cu hălășteu, și cu moară ce iaste în mijlocul satului..., lui Toader Păladie s[ă]n Paladi Vistiarnic, Dumnădzău-lă pomeniască, ca să fie dreptu sufletulă meu și a gupănu-meu, Dumnădzău-lă iarte. Iară dumnialui Toderașco să aibă a mă griji și a mă socoti până ce voiă fi vie și a șădea cu mine înă curți. Iară, după săvârșăniia mea, dumnialui să aibă a mă comănda și a-mi pune țar (*sic*), ca unii gupăniase, cum să pune și altorū gupăniase. Însă dină bucatele meale ce voiă avia eu, să mă grijască și să aibă a da pentru sufletulă meu cui voiă lăsa eu cu limbă de moarte, acelora să dea.” Nimeni nu va strica „ačasta danie și darovanie ce am dăruită... Dinaintia a mulți oamini bun, bătrani și tineri, și dana (*sic*) a negușitoră de târgu de Bărlad, și dinainte a multe slugi domnești de la țară, și denaintia Grasulușoltuzulă, cu doispriace părgari, și denaintia Dabije Vorniculă de târgu de Bărlad, și dinaintea popei lui Gavril de la besiarica ča domnească otam, și dinaintia popei lui Chiriiač otam, și dinaintia popei lui Ionașco dină Cočuba, și dinaintia dumisale lui Scărlet, și dinaintia Jopului brat Scărlet, și dinaintia Dingai bătrânulă tărgului, și dinaintia lui Simion Cernaa č-a fostu șoltuz, și dinaintia lui Toader Davidesculă ča a fostu șoltuz, și dinaintia Ursului Vântulă, și dinaintia lui Hilofie fečorulă Vântului, și dinaintia lui Micro, și dinaintia Cărstei ča a fostu șoltuz, și dinaintia Neculei Cučuc, și naintia lui Ifrim ča a fostu vamașu la Bărlad, și naintia lui Ionașco Precup, și dinaintia Cărstei ziat Vântulă, și dinaintia lui Costantin Goian și a fečorilor Necului, Gavriil și Iane, și dinaintia lui Hilip Ciudin, și dinaintia a mulți oameni bun și bătrani, tărgoveți de târgu de Bărlad, și dinaintia a slugi domnești dină sat dină Zmian..., și dinaintia fečorilor ai Arsănoae, anume Năstaculă și Vasilie brat ego..., și dinaintia lui Bučoc fečorulă Crețului de Susian, și dinaintia lui Ionașco șălarulă otam, și dinaintia a oameni dină sat de la mine, anume Năstaculă

și Irimia și Ionașco Giurcanul, și dinaintia a mulți oameni buni, slugi domnești di prin preșură, ce s'au prilejitu de au fostu la ačasta danie a mia... Dăruire în viață... Așijderia și eu, pără voiă hi vie, de voiă vrea să întorcu, să fiu trecliată și procliată și afurisită de 318 oteți, și să fiu cu Ariia, și să n'aibu locu în pământu." Pecetea Birladului. „Și eu Ionașco Zupco, martur. Și eu, popa Istratie, duhovniculă dumisele, scriu și mărturisescu cumă mi au mărturisiră dumeaei la ispoveadanie. Eu Măricuța gupăniaasa Medelniciarului Gheucăi (pecete cu două stele ș. a.); Dabijea Vorniculă; az pop Gavrilă gn [=domnesc], daiscală; Scărlătă; eu, Drăghici aprod, martoră.“

Punere de degete.

33. 8 Iulie 7159 (1651). Vasilie-Vodă, pentru urmașii lui Marmure, cu privire la Bălăceani. — Gavrilășu Velu Logofăt. — Dumitrașco. — Slavon.

34. Iași, 7160 (1651-2; fără lună și zi). Vasilie-Vodă, pentru „Ursu neguțătorulă“, care a pirit pe „Păladie Pitariulă, pentru nești rămășiți a ii Gheucoae“. Cîștigă Păladie. — Pecete cu chinovar. — Scrie Poiană.

35. Iași, 12 Februar 7160 (1652). Gheorghie Ștefan Vel Logofăt, Ghica Vel Vornic de Țara-de-jos, Gheorghie Hatman și pîrcălab de Suceava, Toma Vel Vor[nic] de Țara-de-sus, Costantină Ciogolia Vel Spăt., Alixandru Vel Ceășnic, Iordachie Vel Vist., Grigorie Vel Comis, Matiaș Sturdzea Vel Med., Solomon Vel Clușar, Dumitrașco Vel Pitară, Racoviță Cehană 2 Log., Statie 2 Vist., Prăjăsculă Clușar, Neculai și Ilie Arapu, Vasilie Stroesculă, vornici de gloată, și alți boieri de Curte, pentru „Pălădiești, fîcori lu Păladie č-au fostu Vistiarnică“, cari au căpătat locuri la Zmiiani, Romăni, „din gura Geriului“, Strămba, „ce iaste pre apa Tutuvei“, prisacă la Mănd zani. — Iscălituri.

36. Iași, 6 Ianuar 7161 (1653). Vasilie-Vodă, pentru pira dintre „sluga noastră Păladie Pitară“ și „Gligorașco Gheuca, cumnatu lui Ursulă aprod, pentru ună hălășteu de la Zmiiani, dzicândă Gligorașco, cumnatul Ursului, că ține în hălășteu totu Păladie și cu sluga noastră, cu Iurașco

Fulgeru Şetraru . . . Să ție Păladie în hălăşteu câtu au ținutū Ursulū Aprodulū în vîiața lui, atăta să ție și Păladie, iarū mai multū să nu să ameasteci nici unulū, nici altulū, și să nu să mai părăscă de acasta pără niciodă-niăoară în viacă“. — Pecete cu chinovar.

37. Iași, 8 Iulie 7161 (1653). Vasilie-Vodă, pentru „Toaderū Păladie Pitariul“, cu privire la Băcani, „ce-sū la Țănutulū Tutovei, dzăcāndu Bejanu Gheuca că acelū satū au fostū a unchiulū lorū, a lui Simionu Gheuca“. Cellalt spune că-i dăruit de Măricuța. „Iarū, pentru scrisorile carile au fostū avāndu Măricuța de la gupānu-sāu și aca mărturie de pără, au datū samā Păladie Pitariulū precumū au fostū într'unū secriiū a ei, și l-au fostū daatū la unū neguțătorū la trăgū la Bărladū, la Costantinū Goianū; și acelū secriū l-au fostū pecetluitū Scrăletū și cu Bejanū Gheucaī (*sic*), ca să stea până va merge Păladie Pitariulū să caute ce va fi într'acelū sicreiū, iarū Bejanū Gheuca fiindū diregătorū acolo la Bărlaadū, elū n'au aşteptatū pre Păladie, č-au mārసు de au luatū sicreiulū, în tārriia lui, și au scosū aceale scrisorī de le-au luatū... I-amū gūdicatū după leagea țārrii ca să margā Bejanū Gheuca să-și dea credința pre s[fān]taa Evānghilie la s[fān]ta besearicā precumū n'au luatū elū aceale scrisorī dentr'acelū secriū, și, deaca va gura precumū i s'au socotitū gūdețulū, elū să ție gūmātate de saatū... Iarū, deaca nu va guraa Bejanū Gheuca pre după giudețū, precumū i s'au alesū gūdețulū, să ție totū satulū boiarenulū nostru carile mai susū iaste scrisū. Toaderū Păladie Pitariulū“. — „Azū Gorghi Ștefanū Velū L[o]g[o]l[ā]t[ū] iscalū. — Tironū.“

38. Iași, 7163 (1654-5). Ghiorghei Ștefanū-Vodă, pentru [P]āntelei Cāpitanulū, cu privire la o pīrā relativ la satul Romāni, etc. Să facā semne. — Pecete cu chinovar.

39. Iași, 1-iū Iunie 7166 (1658). „Bejanū Gheuca č-au fostu Pitaru și nepotulū meū Enachii ftori Cīașnicū“ arată cu privire la pīrā cu Păladie Stolniculū, căruia-i cerea jumātate de Băcani. N'au vrut ei doi să jure: „n'amū vrutū să gūrāmū, și amū lāsatu să fie satulū totū a dumisale“.

Face și zăpis, cu marturi: „Vasilașco Velū Vornicū, Neculaiū Răcoviță Hatmanū, Stamatii Velū Postialnicū, Toderășco Velū Spătarū, Lupașco Velū Șătrarū, Alexandru Ramandi Velū Ușiarī, Gavrilă bivū Sărdarū, Nianiulū bivū ftori Logofătū, Costantinū bivū părcălabū hotinschi, Costantinū Cărăcașū bivū Postialnicū, Ștefanū Stolniculū, snă Darii Spătar[iū], Ionașco Bogdanū bivū Stolnicū“. Bles-tem. „Să hie lăcașū sufletului lui cu Ariia într'unū locū.“ Iscăliturile. Pecetea lui Bejanū are: Roxanda. „Gavrilū Costachi bivū Sărdar.“

40. C. 1660. Iași, 9 Maiū. „Solomonū Bărlădean[u] Velū Log[o]l[ă]t i Vasilie Velū Dvornicū vișneai zemlii“ scriū „la priiatinii noștri, la Vorniciī de Bărladu“, pentru jalba lui „Ghiorghiță Bogdanū ce aū fostu Comisū, pre Pascalū și pre Gavrilū fičorulū lui Gligorașco din Rusi“, pentru „hăleșteul la Zmianī“. „Cheltuiala nu vorū să-ī întoarci acei răziași și să le hie iazulū depreunī. Pentru acesta lucru să chemați pre acei răziași innaintea noastră și foarte pre dreptaate să le luați sama depreunī cu oamini buni de acolo, cătă cheltuială să va afla că aū cheltuitū cu acelū iazū Bogdanū Comisulū, să puneți o dzi, să-ī întoarcă acei răziași pre giunătaate de cheltuială, și să le hie hăleșteul, depreună să-lū ție; iarū, de nu-ī vorū întoarce bani la dzi ce aū cheltuitū, să tocmască și să să invoiasă ei în de ei, să-și ție Bogdanū Comisulū hăleșteulū. Foarte pre dreptaate și pre amănuntulū să luați sama și să-ī tocmiți acolō, și, precumū veți afla cu oameni buni, să faceți și o mărturie, să ne dați știri.“ Iscălesc, fără pecetī.

41. Iași, 30 August 7169 (1661). „Mironū Bučocū bivū Sulgiarū“ mărturisește că a vîndut „moșie cumpărată“, „satulū Pobrăteștiī, cu vecini, cu locū de hăleștiaū, cu locū de prisăci“, etc. Pomeniți: Ghiorghiță Prăjăsculū, Neculai Strămbiaiū. Marturi: „Iorgachie Marele-Vistiarnicū, și denaintia frăține-mieū Neculai Buhușū Velū Medelnicearū, și denaintia cumnatu-mieū Păladie vtori Jicnicarū, și dennaintia lui Gorovei Cămărașulū“. — Pecete cu monogramă a lui Bucioc.

NE
APB

42. Iași, 11 Iulie 7176 (1668). „Toaderu Păladie č-amu fostu Stolnicu“ arată că s'a tocmit cu „Bejanu Gheuca č-au fostu Pitariu și cu Enachi Păharniculă ală doile“, pentru Băcani, „cum să daū eū dumisale lui Bejanu Gheuca Pitariulă o sutî de stupi bunî într'alesu, acmu în toamni, iară dumisale lui Enachi Păharniculă i-amu datū toate părțile de ocină č-a avutū Gheuca Spătariulă și ȝupăniiaasa dumisaale Mărica la satū la Măndzați și la satū la Hălărești, la Ținutulū Tutovei“. În schimb, va avea în pace Băcanii. „Așădzătura“ se face cu acești marturi: „Vasilașco Velū Dvornicu vișneai zemli, Stamatie Velū Post., Tuderașco Iordachi Velū Spăt., Alexandru Ramandi Velū Uș[eriu], Gavrilašū Nianiulū bivū vtori Log[o]l[ă]t, Costantinū bivū părcălabū la Hotinū și Viatreșū, Silionū, Ghiarghilū, vornici glotni“. Serie „Stritulatū“.— Păladie are pecete cu: π Δ Π Δ și arme nelămurite.

43. „Suretū de pe condică pe satulū Băcanii. Satū întregū Băcanii, daniie dum. Velū Vist[eriu] de la unchiulū său, Costandinū Palade, iarū lui Costandinū Palade i-aū fostū de la tată-saū, Toaderū Palade č-aū fostū Stolnicū; iarū Toaderū Palade arată unū zapisū dinū leatū 7176 [1667-8], Iuli 11, cumū că s'aū tocmitū și s'aū așezatū cu Bejanū Gheuca Pit[ariu] și cu Enachi bivū vtori Pah[arnic], și aū datū lui Băjanū 100 de stupi bunî și lui Enachi Păh[arnicu] i-aū datū toate părțile č-aū avutū Gheuca Spătariulū și ȝupăneasa lui Marica la satū la Măndzați și la Hălărești...

Unū vadū de moară în apa Bărladului, dinū ȝosū de Mamină și dinū ȝosū de gura Horăețai, ce este pe loculū Fărămeștilorū, moșia fecorilorū Dabijăi, cumpăratură dum. Toaderū Paladi Velū Vist[eriu] de la Mihălachi și Bejanū și Taculū, cu zapisū dinū letū 7239 [1731], Mai 15.“

44. 12 April 7177 (1669). „Dumitrașco Bučumașū dinū Zmiiianî și Postolachi Drăganū de acolo și Ursulū Babeșū de acolo și Ionașcuță Drăganū și Neculai Fulgerū de acolo și Stratulū Vornicelulū de Băcani“ arată că, „tămplându-să Panaite Grecul mărgându la Iași cu nește vinū, cu

câteva buți, l-au întunchinat la gura Iapei, pe Bărlad, oste lui Costantin-Vodă, cându l-au gonit Tătarăi, și i-au spartu ei buțile, și le'u băut; apoi Panaite Greculu s'au apucat de satele de pre înpreșur, de Banca, și de Bujoreni, și de Epureani, și, dzicându că i-au spartu ei buțile și le'u băut, și dzicându Panaite Greculu că au găsit la buțile lui și pe Năstacul fișorul i Arsănoe din Zmiiani, și apoi, prădându Panaite satele, și Năstacului neavându ce-i lua, că murise, și luindu bucatele noastre pântru dănsul, noi am luat de grumadzi pe Chindie, femeia Năstacului. E, neavându ce da să plătească 12 lei ce au dat, au cădzut cu rugămintele la Ionășcuță Irimu, de-au dat pântru dănsa, de o au plătit; și au înblat Ionășcu[ță] cheltuind pântru dănsa până o'u mânduit de acolo. Apoi eu, Chindie, femeie Năstacului, neavându să dau banii lui Ionășcuță, ce au dat pântru mine, i-am dat moșie bărbatului meu de la sat de la Bălăcen[i]". Degete cu fum.

Constantin Șerban se afla în Scaunul Domnilor Moldovei la 26 Ianuar st. v. 1661. În Februar, Tataři, Turci și Munteni îl scoaseră din țară, după o ciocnire între Cazacii Domnului și între Iali-Agași tătăresc (v. vol. VI pp. cccix-x). Vedem din acest act drumul pe care l-a urmat Constantin în fuga sa.

45. Iași, 1-iu Iunie 7178 (1670). Duca-Vodă, pentru „Gavrilu, fișorul lui Gligorașco Gheucăi“, în piră cu „Păladie č-au fostu Stolnicu-Mare“, pentru „hălășteul“ de la Zmiiani. Vasile-Vodă a îngăduit. Întărire. — Pecete cu chinovar (din 7174 [1665-6], se pare).

46. Iași, 1-iu Iunie 7178 (1670). „Alecsandra gupăniasa răpoosatului Gavrilu Păladie Sulgiariulu și cu fișorul meu Toaderu“ se tocmește „cu cumnatu-meu Toaderu Păladie č-au fostu Stolnicu“, pentru partea din hălășteul de la Zmiiani, drept care iea în schimb „părțile miale dinu ocine“, de la Ursul. Apoi da partea de hălășteu „cumnatu-meu lui Ghiorghie Bogdanu Șetrariului, pentru să n'aibă triabă dumnealui la hălășteulu dinu Portișești“. Marturi: „dumnealui cumnatulu Hăbășesculu Marele-Vornicu de Țara-de-sus și dumnealui frate-meu Toaderu bivă Velu Spătaru și dumnealui frate-meu Ilie Velu Stolnicu și dumnealui

Chiriiacū bivū Velū Jicniciarū, și denaintia lui Enachii vtori Păharnic, și denainte lui Vasilie treti Logofătū, și denainte lui Scarletū Postelniculū, și dinainte lui Postolachie*, etc. Pecete cu aa. жр.

47. Aceiași dată. De la aceiași, pentru schimbul cu Ghiorghie Bogdan. Marturi: Gligorașco Hăbășesculū Velū Vornicū, Gavrilița Costachi Velū Spătarū, Ionū Răcovița Velū Comisū, Enachie ftori Cîșnicū, Vasiliia treti Logofătū*. — Pecetea știută.

48. Iași, 3 Iunie 7178 (1670). „Gavrilū, fičorulū lui Gligorașco de Rusi, și Pascalū, cumnatu-mieū“, vînd jumătate din heleșteul de la Zmiiianī lui „Ghiorgghi Bogdanū alū doile Șetrariū“ pe 100 de lei bătuți. Marturi: Ion Racovița Marele-Comisū, Enachi vtori Păharnicū, Vasilie Gheuca Logofătū al treilia, Scărletū Șerbu Postelniculū, Zahariia č-aū fostū Cămărașū și Tănasiē č-aū fostu Sulgiariū.*

49. [Iași], 15 Maiū 7179 (1671). „Ghiorgghi Bogdanū alū doilia Șetrarū“, pentru heleșteul din Zmiiianī. Marturi: Ionū Racovița Vel Comis, Enachi alū doilea Păharnicū, Vasili Gheuca Logofătulū alū treile[a] și Scărlatū Șerbu Postelniculū și Zahariia bivū Cămărașū și Tănasiē bivū Sulgearū*. Iscălituri.

50. Iași, 4 Mart 7191 (1683). „Aspra ăupăniasa lui Păladie Marele-Spătarū“, „hiindu eū totū bolnavă, și temându-mi de moarte grabnică“, face scrisoare „soțului meu Păladie Spătariului... ca să-l grijească după obiciaiulū t[ă]răi, și moși și ce amū date la unchiulū meu Statie Cluciarulū, să fie a cuconului meu lui Costantinū —“, iar, după moarte, „dumisale ăupănului meu și cuconilorū dumisali carii vorū trăi.“ Blestem. Martur, „duhovniculū meu, popa Gavrilū otū Cetățue, și denaintia Svinții Sale lui Dosoftei Mitropolitulū“. Iscălește „Dosoftei Mitropolitū Sučavski“ (pecete cu sf. Gheorghe: ПЕЧАТЬ СТАГО ГЕОРГИЯ МИТРОПОЛИТА. Ἐγὼ πον. Γαβριήλ Πόλας μαρτυρῶ τὰ ἄνωθεν [=Eū popa Gavril Polas mărturisese cele de mai sus].

51. Iași, 30 Decembre 7193 (1685). „Alixandru fičorulū Stratului de Băcani“ vinde moșie „dumisale ăupănului

Enachi Păladie Postelniculă“ pe o sută de „lei bătută“, la Păulești, Zmeiană și Greci, „partia i Belisoae“. „Și așe amă apucată eu cându m'a poftită dumn[ea]lui ca să mărgă eu singură să-mi alegă moșiile de spre alții răzeși, să știe ce va ține dumn[ea]lui . . . , pre apa Smilii ș'a Bogdăniă.“ Marturi: „dumn[ea]lui Mitre Căpitanulă și dumnealui Ghiorghii Aga și dumn[ea]lui Ionă Miliascală Spătară și dumn[ea]lui Ștefană Miliascală Postel[nic]ă și dumn[ea]lui Preda Sulgeră și dumn[ea]lui Vas[i]lachie Postial[nic]ă și dumn[jia]lui Pavălă Bujorană și Toaderă Bujorană și Ionă Bujorană și cumnătu-meă Marină și vărul-meă Toderășă și Vas[i]lachi și Negruță de Zmiană și Gligorașă Bușocă de Susiană.“ — Scrie „Dumitrașco Ghiarghilă“. — Și „Vas[i]lă Rojniță[ă]“ între marturi.

52. Băcani, 12 Iunie 7198 (1690). „Velicicu Costină Velă Vornică“ a „luată sama între dumn[ea]loră Scărlăteștii și între dumnialoră Bujărăneștii pentru nește săliști“ la Mastatică. Pomeniți: Tudor Chiriiachi Velă Căminară, Ghermană Postelniculă, Ghene Părcălabulă. Bujărăneștii se coboară din „Vas[i]lie ginerile Cărstii Vorniculă“. „Aă ținută Scărlăteță odae acolo în viața Buj[o]reniloră celoră bătrani.“ „Buj[o]renii aă dată saam[ă] că n'aă avută Prebici acolo moșie, numai i-aă fostă închinată răzeșii . . . Fiind ei acolo moșeni și aă cumpărată fără știre loră. Deci Buj[o]renii voră întoarce, însă a trie bană, de cumă scrie zapisulă, s'aă rădicată, căci pună a triia bană mai multă, și Scărlăteștii să n'aibi triabi“. Și pentru Grij[u]livă. „Și încă și bătae mare aă avută cu Horleștenii . . . Și s'aă pusă dză înă trei săptămăni să dă banii, iară, nedăndă, să nu mai aibi a întorce.“

53. [Iași], 10 Novembre 7199 (1690). „Tănăsie nepotă lui Bușumașă de Zmienă și femeia mea, Nastasie“, daă „dumisale lui Ionă Pălad[i]e vtori Postelnică“ jumătate de hăleșteu pe Smila, „în hotarulă Romăniloră“. Nicăo rudă, nici „unchi“, să nu strice. Marturi: „dumnelu[i] Preda Pălade Velă Armașă și Toaderă Buj[o]ranulă Vornică glodni și Ionă Buj[o]ranulă și Gavrilă preutulă de Bă-

cani și Iane Grosu snă Neculai Căpitanu ot Zmienî și Ionu diecū zetū Pavalu... și Manguțulu zetū Boloe și Gligorașu Năstaculū.“ Iscălește și „egumenū Zaharii otū Florești.“

54. Bărladū, 29 Mart 7199 (1691). „Alexandro fičorulū lui Costantinū Șoitulū dinū Băcani“ dă „dumisali lui Ionū Bujoranulū gumătate de bătrānū de moșie dinū satū dinū Vlădești de pre Bogdana.“ Avuse și la Cornești, la Ivășcani. Marturi „Alexandro Chirieicelū Vameșulū din Bărladū și Dumitrașco Cărstia dinū Bărlatū și Dumitrașco Covăsātū dinū Bărladū“. Scrie „Ionū diiaculū de Cămară“.

55. Iași, 13 April 7199 (1691). „Ionū Talăbăsculū thori Logofātū“ dă moșie la Zmeiani, „din parte Mărmureștilor“, „nepoatii miale Saftii, flica dumisaale lui Velicico Costinū Velū Dvornicū“. Marturi: „dumnealui Lupulū Bogdanū Hatmanulū și dumn[ea]lui Preda Păladi Velū Armași și dumnealui Ionū Păladie thori Postialnicū și Merăuțū dinū Zmiiāni și alți boiari și răziași de prinū preğurū“.

56. Iași, 19 April 7199 (1691). „Tudose Dubău Velū Log[o]f[ă]t[ū], i Vas[i]lie Costache Velū Vornicū i Andronie Velū Spătarū“ dau zapis „fratelui nostru Ionū Tălăbăsculū vtori Log[o]f[ă]t“ ca să ție ocină la Bălăciani, Păulești, pe apa Smilei și a Boldanei, foaste „a i Murgochoae, carele le ’u fostu datū Murgochoae lui Dumitru Post[elnicū], tatălū lui Ionū Tălăbăsculū, luindu-lū fečorū de sufletū Murgochoae“. Alții, rude, arată că ea „le’u fostu botezatū unū copilū“. Amindoi au *drese*. Împărțire. Să-și iea dijma din toate („de a dzăcia“).

57. 28 Ianuār 7200 (1692). Costantinū-Vodă, pentru pira între „Ștefanū Scărletū ci-aū fostu Armașū-Mare și fratesăū Dabija ci-aū fostū Logofātu alū doile, fičorū lui Scărletū, cu Bujoreanii, pentru . . . săleștia Mastaticii“, etc. Trimeterea lui Velicico Costin pentru a se alege. — „Tudos[e] Dubău Velū Log[o]f[ă]t[ū]. Vasili Niagulū ur[icarū].“

58. Bacău, 1-iū Iunie 7200 (1692). „Ștefana, fata Dumitrii, nepoata Angheniei Gheorghitoaei“, vinde „partia mia ce ce să va aliage dinū iazū, dinū gumătate de satū de Zmiiāni, dinū partia de susū ce iaste pre Smila“, și parte din

Păulești și Bălăcianii lui „Ionu Păladie Postelnicului“, cu 5 lei. Marturi: „Preda Armașulă-celă-Mare și Toaderă Bujoranulă Vorniculă și Ionu Bujoranulă și Negruți dinu Zmiiani și Tănasi Bućumașu dinu Zmiiani“. Iscalește: Ștefana Manguțoe.

59. Iași, 3 Iulie 7201 (1693). Costandinu Duca-Vodă, „lui Ștefanu Scărlătu č-au fostu Armașu-Mari și Dabijeii Logofătulă“, ca să iea „de a dzeace dinu pâini și dinu fănați și dinu grădini și dinu totă loculă cu totă venitulă“, la Mastaticii și la Iapa și la Negoesti (Tutova). Pecete mare cu chinovar. „Velu Logofătă uć.“

60. Iași, 4 Septembrie 7205 (1696-7). „Io Antiohă Costantină Voevoda b[o]ji m[i]l[o]stiiu g[o]sp[o]dară zemli moldavscii. Scriemă Domnia Mia la slugile noastre, la curtianii de țară și la cei de cămară și la apodzii de tărgu și cei de Divană și la stolniceii și hănsari și călărași și ruptele și toți mișei noștri ț[ă]rării de Ținutulă Tutuvii. Vă facemă știre pentru rândulă Sulgerii, care știți bine că fără cheltuală nu pote hi nici o dzi, viindu oaspeți Turci și Tătari ș'alții în toate dzile, și, hiindu și slujitorii a Curții, fără oboroace nu potă hi, și sulgu de cătăva vreme nu s'au scosă, nici la Avgustă, și s'au trimisă de s'au luată câte o samă de ialovițe de pe la oameni de la Ținuturi, a cui s'au găsită, de s'au cheltuită la Sulgerie, și să li să dea cându a eși sulgu; și, hiendu datorii și la Sulgeră, č-au cheltuitu manainte la Sulgerie, într'altu chipă n'amă avută cumă face, č-amă socotită Domnia Mia de s'au scosă sulgu, să dea cu toții, nime scutialnică să nu hii, pentru ca s[ă] nu să scoță iarăși curundu sulgu, și s'au pusă some pe la toate Ținuturile; [da]ră.. [pus]u-s'au ș'acolo la acelă Ținută, — ialoviți să dați pe izvodă ce voră socoti boiarii noștri [ce] sintu acolo socotitori, și-ți dă bani de ialovițe câte -- lei, și răsuri de ughi câte 2 bani; 1 pot[ronică] va fi a strângătoriloră, și 1 bană în sama Sulgerii; și a cui ialovițe s'au luată mai dăunădză, acmu li s'oră țină în samă câte 5 lei, pecumă s'oră socoti sateli. Ačasta scriem. U Iasă, 7206 [1696], Săp[temvrie] 4.“

Pecete mică cu chinovar.

Acest act, de o excepțională însemnătate, arată tot rostul sulgiului. E darea de carne „pe picioare“ către Curte. Se culege după nevoie. Există și un sulgiu provisoriu, în graba unor sosiri de oaspeți. Se scriu „some“ pe Ținuturi, dindu-se bani, în loc de vite (bine înțeles, de la introducerea gospodăriei de Stat în bani). pentru fixarea sulgiului pe lângă *șferturi*, v. vol. XI, p. 71.

61. 7204 [1695-6] (fără lună și zi). „Nastasiia femeaia lui Tănase Buč[u]maș“, cu fiii ei Oprișanū, Ioniță, Dumitrașco, vind la Romăni (și „Rumăni“). „Împărțarea fraților.“ Vinde lui Iu Ionū Păladi bivu 2 Logofetū „gumătate de apă den Zmiiani, ce să înpreună în apa Smilii cu hotarulū Romînilor“. Marturi: „azū Gavrilū iscalū, otū Rusū; erei Gavrilū martur, erodiiacōnū Toaderū pisū zapisū; erei Ștefanū marturii, Gheorghe Ap[o]stulū bivu Sardarū, Vasilie Velū Stol[nicū] marturū, azū Toaderū Bujuranū Vornicū Părtă [= de Poartă] iscalū, erei Ștefanū marturū, Anesiia Ap[o]st[o]loe Căp[i]t[ă]neasa], Gavril Pascālū Armașū, Ionū diiacolū“ (foarte frumos).

62. Iași, 10 Septembre 7205 (1696). Antioh Costandin-Vodă dă lui Ilie Enache Velū Stolnicū, unū vadū de mori ce iaste într' apa Bărladului, dinū susū de târgulū Bărladului, unde aū fostū vadulū celū bătrănū a târgulū Bărladulū, care acestū vadū de mori aū fostū dreptū domnescū, și aū datū răpousatulū Domnu Ghica-Vodă cu acestū vadū de mori pre răpousatulū Ilie Șeptelici č-aū fostū Vornicū-Mare; și dumnea ei Anna gupăneasă lui Ilie Șeptelici Vorniculū, înpreună cu fečorii ei Gligorașco Comisulū și Dumitrașco și cu alți fečori a ei, vind „lui Enache č-aū fostū Clucerū-Mare“, pe lei bātuți. Are și act de la „Ștefanū Pătru-Vodă.“

Pecete mică octogonală, cu chinovar.

Iscălitura. Scribe „Mihaī 3 Logofăt“.

63. 6 Novembre 7205 (1696). „Ștefanu, fečorulū Iliuții, fata Albului“, vind jumătate din Păulești „ce avemū cu Drăganū și cu Ifrimū și Albulū, moșu-mieū“, etc.; aiurea are „unū bătrănū“ cu aceiași; vind lui „Ionū Păladi bivu 2 Log[o]f[ă]t[ă] și gupăneasei dumisale Nastasii și cuconilorū

dumisale... Pentru căci amă cădzutū la o nevoe mare, omorându unū copilū alū mieū unū calū a Ușeriului Ivașco, și, luindu-mī copilulū de grumadzī, și nime denū răzeșii miei neapucându-se să mă scoață dentr'aastă nevoe č-amū cădzutū, neavādu putințe, amū aġunsu la dumnelui Logofătulū, cu voia tuturorū răzeașilorū, și dumnelui aū datū unū calū de m'aū scosū dentr'aastă nevoe, nevrādu nime denū niamulū mieū să dea, și pozvolindu-mă ei cu toțiī, unde oi găsi, să o vāndzu; decī de acmu nime denū niamulū mieū, saū denū frați saū nepoți, să n'aibă a să amesteca, pentru căci la greulū mie[ū] nime n'aū stātutū“. Iscălesc: „Sandulū Bolatū, erei Gavrilū, azū Ioan (?) Bujor[ă]sculū“. Scrie „diiacōnū Taderū“.

64. Iași, 22 Decembre 7206 [1697]. „Ancuța Scântioae, fata lui Ionașco Bătlăgū“, și cu fiil vinde „lui Vasilie Pleșca tretii Logofătū... unū locū de prisacā pre Bogdana, la săliște la Horțești, la Ținutulū Tutovii, cu locū de fānāți pār în matcă... și cu voia nepotu-mieū, lui Ghiorghită Hermeziu“. Marturi: „mulți boiari de Curte“. Scrie „popa Gheorghe de Vasluiū“, iscālind „iereū Ghiorghī“.

65. Iași, 30 Maiū 7205 (1697). Antiohū Costantinū-Vodă, pentru „Negruț și frațiī lui, fičori lui Neculai de Zmiani, nepoțiī lui Ifrimū“, în pīră cu „popa Ștefanū fičorū lui Ionāșcuță, nepoțiī lui Drăganū, frатели lui Ifrimū, pentru iazū din Bălóciani“, cumpărat de la „nepoțiī ii Murgočoe“. —

Pecete mare.

66. 12 Decembre 7207 (1698). „Ancuța femeaia lui Dumitrașco Scāntiae“, cu fiil, vīnd partea din Păulești, Zmienī, Bălaciani „și denū iazuri cu vaduri de moară, ce să fa (*sic*) afla partia mușului nostru lui Scāntiae, precumū vorū arāta uricele și isprisoacele ce avemū“, „lui Ionū Pălade Velū Sulgerū“; „fiindu-ne greū și nevoe, mers-amū pre la toți răziași și niamulū nostru, și i-amū întreatū, fiindune nevoe ca să cumpere, și nime n'aū vrutū; decī noi, vādzādu că nime denū răziași și niamulū nostru nu cumpără, amū mersu de amū cădzutū cu rugāmintē la dumnelui

Sulgeriulă, fiindu-ne megiiășă . . . I s'au făcută milă și ni-au făcută plată deplină“. Marturi, „mulți megieși și alți oameni buni“. Iscălește și „preotulă Gheorghii, domnescu; Pičoraga părcălabă“. Scrie „Toaderă preută“. „Vasilie Rugină, Antohi Căpitiană Hirtopă (?), Enachi bivă Velă Stol[nic], Mirăuță răzeșu, Ionă Bojorianulă (?). „Vărulă Rugină Velă Șătrară, martoră; și amă întrebă, întrebătu-ș'au răzeșii, și au dzăsă că e'ă întrebătu pe tăți, și au dzăsă că n'oră cumpăra, nice a iscăli n'au vrută.“

Pe o copie din veacul al XVIII-lea, Ion (?) Păladi Spăt. spune că „răposatulă moșulă Ioană Păladi“, le-a dat „în parte răposatulă neniă lui Toaderă Păladi“.

67. 1-iă Mart 7209 (1701). „Vasilie Nărocă, și cu fâmiă mia Floaria, și Gligorie nepotă lui Ștefană șlicariulă otă Podiană, cu fâmeia mia Vidra, gineriă lui Ionășcuță“, vind moșie lui Ionă Păladi bivă Velă Sulgeră, „a patra parte denă bătrănulă lui Ifrimă, dină hotarulă Bălăcianiloră“, etc. „Întrebă-amă pre toți nepoții, veriă și alte seminții a socru nostru ca să cumpere..., ce'ă dzisă să vindemă unde omă găsi.“ Să nu-i facă decă nimeni „dodeială“; altfel, va fi „rușinată de la toate gudiățele, pentru că, fiindu-ne nevoe, pre toți i-amă întrebă, și tuturoră li-amă dată viaste că omă să vindemă“. Marturi: „dumnelă Predă Pălade bivă Velă Armașă și dumniălă Costantină Pălade 2 Spătară și dumnelă Ionă Abăza bivă Post[elnic] și preutulă Ștefană snă Ionășcută Drăgană otă tam, și fečoriă lui Neculaă căpitană otă Znienă, nepoți lui Ioonășcută Ifrimă, și Mierăuță s[i]n Ifrimă, i Nastasie Bučmășoe otă tamă, și Păscăloae“. Scrie „preutulă Toaderă otă Băcană“.

68. 1-iă Novembre 7212 (1703). „Alecsandra, fata Dumitriă, nepota iă Gheorghioia“, dă moșia „maică-mea Dumitriă Alboloiaă“, lui Ionă Bojoreanu, „ca să mă grijască și să mă scrii pe la sv[i]nte le bisearici, cătu i-o dărui Dumnădzău dzăli, că eă fičori n'amă avută“. Martur: „dohovneculă miă, preutulă Gavrilă otă Băcană“. Scrie „Vas[i]lie

cumnatului preutului Ursului“. Iscălește și Apostul Grămadă.

69. Iași, 15 Maiu 7212 (1704). „Ștefanu Măgurianulū, și înpreaună cu fâmeia mea Safta“, dă moșie „la siliște la Zmeianī și la Bălăcianī și la Păulești, parte Mării Uricăriții, cia aria moșia draptă, fără parte de locu č-au cumpăratu Strătulatū Uricariulū“, lui Ionū Păladiia Marile-Visternicū. Martur: Preda Pălad[i].

70. Iași, 5 Iunie 7212 (1704). „Facemū știre preacumū ni-aū poroncitu Mării Sa Vodă să mergemū cu Gavrilū de Rusū să-l gurāmū pentru a patra parte de hăl[e]șteau de Zmiiianī, č-aū fostū vândutū elū lui Gheorghită Jitniciariulū, părintelui dumisale Vornicului Bogdanū, până aū fostū viu, preacumū n'aū luatū elū nimicū prea acea parte de hăl[e]ștău, nici bani, nici altū fialū de bucate, nici i-aū făcutū vr'unū bini Gheorghită Bogdanū Jitniciariului, pentru acia a patra parte de hăl[e]șteu. Decī noi l-amū dusū la bes[ea]rică la S[te]tiū Neculai și aū guratū elū la sl[ă]nta Evangelie, denainte preuților de S[te]tiū Neculai, înnainte snă potropopului Ursulū; la carea gurământū s'aū tāmplatū și unū omū a dumisale Vornicului Bogdanū, anumia Dumitrașco Murailū, și așa, gurādu Gavrilū de Rusū cu sufletulū lui cumū n'aū luatū nici într'unū fialū plat[ă] de la părintele dumisale Ghiorghită Bogdanū Jitniciariulū, pe acea parte a patra dinū totū hăl[e]șteaulū, cari era să-i dea cu tocmală și cu zapisū, 8 lei, parte lui, osebitū de cumnatu-său Pascalū; decī noi, Vornici de Poartă, dacă văzumū c'aū guratū într'acesta chipū, i-amū făcutū ačastă marturie de la noi, și pentru încredințare amū pusū și pecete Porții, ca să să știe. U Iasū, leat 7212 [1704], Iu[nie] 5.

Ghiorghiașu Bejanū, Vasili[ie] Buhuiasculū Vornici glotnii.“

Pecete cu fum.

n	q
n	p